ספר

תורת חובות הלבבות

חברו בלשון ערבי הדיין החסיד רבינו בחיי ב״ר יוסף זצ״ל תרגמו ללשון עברי רבי יהודה אבן תבון ז״ל

חוכרת שניה תכיל שער הכחינה ושער עבודת האלהים עם העתקה אנגלית

מאת

הק׳ משה חיים חיימואהן

ניו יאָרק, שנת תש"ב לפ"ק

By

Bachya ben Joseph ibn Paquda

Translated from the Arabic into Hebrew by

JEHUDA IBN TIBBON

Second Treatise on the Examination of Created Things and Third Treatise on the Service of God

with English Translation by

Rev. MOSES HYAMSON, B.A., LL.D.
Rabbi, Orach Chaim Congregation

Professor Emeritus, Jewish Theological Seminary of America

Copyright, 1944, by MOSES HYAMSUN

NEW YORK
BLOCH PUBLISHING COMPANY
"The Jewish Book Concern"

1941

השער השלישי שער עבורת האלהים

בכאור אופני היוכ קכלת עכודת האלהים יתכרך וזה פתח השער

אמר המחבר: מפני שבארנו במה שעבר חיוב יחוד האלהים בלב שלם ואופני בחינת מוכותיו על האדם, התחייבנו לזכור אחר כז מה שהאדם חייב לנהוג בו כשיתברר אצלו, והוא קבול עבודת האלהים כפי אשר יחייכהו השכל למטיב על מי שהמיב לו. וראוי להקדים בפתיחת השער הזה באור אופני המוכות וחיוכי ההודאה עליהם מכני אדם קצתם לקצתם, ונעלה מזה אל מה שאנו חייבין כו לכורא יתכרך מן השכח וההודאה על רוב חסדו וגודל מובו עלינו. ונאמר, כי מן הידוע אצלנו, כי כל ממיב אלינו אנו חייבין להודות לו כפי כונתו להועיל לנו. ואם יקצר במעשהו לדבר שיקרהו ימנעהו מהמיב אלינו, הודאתו חובה עלינו כיון שנתברר לנו, כי דעתו עלינו לפוב וכי כונתו להועיל לנו. ואם תגיע לנו שום פובה על ידי מי שלא כיון בה אלינו, יסתלקו מעלינו חיובי ההודאה לו, ואין אנו חייבין בה. וכאשר נתכונן כטוכות כני אדם קצתם על קצתם, אינן יוצאות מאחד מחמשה פנים (ספרים אחרים: מינים): האחד, מוכת האב על חבן: והשני, פוכת האדון על עכדו; והשלישי, פוכת העשיר על הרש כדי לקבל שכר שמים; והרביעי, מוכת כני אדם קצתם לקצתם לקנות השם והכבוד ולגמול העולם; והחמישי, מוכת החזק על החלש בעכור חמלתו עליו ושהוא כואב על ענינו. וצריך שנעיין עתה בכונת כל אשר ספרנו, אם אינה תלויה כדבר כי אם לתועלת מי שמטיבין אליהם אם לא. ותחלתם, מובת האב על בנו. ומן הידוע, כי הוא מכוין לתועלת עצמו בו, כי הבן נתח מהאב עם עוצם תקותו (ספרים אחרים: תשוקתו) בו. והלא תראה, כי הוא מרגיש עליו יותר מגופו במאכלו ובמשתהו ובכסותו ולדחות כל

THIRD TREATISE

On the service of God, expounding various grounds for the obligation to assume the service of God, blessed be He.

INTRODUCTION

Having, in the previous treatises, expounded the obligation of whole-heartedly acknowledging the unity of God and the obligation of examining the various modes of His benefits to mankind, we have next to indicate what a human being's conduct should be, once the foregoing has become clear to him—and that is to assume the obligation of the service of God, as reason would require from a beneficiary to his benefactor. It is proper to open this treatise with an exposition of the various kinds of benefits human beings render each other, and the corresponding obligations of gratitude. We shall then ascend to the consideration of what we owe to the exalted Creator in praise and thanksgiving for His abounding kindness and great goodness to us.

We assert, as a truth generally recognized, that if anyone benefits us, we are under an obligation of gratitude to him in accordance with his intent to help us. Even if he actually falls short, owing to some mishap which prevents his benefiting us, we are still bound to be grateful to him, since we are convinced that he has a benevolent disposition towards us and his intention is to be of use to us. On the other hand, should we obtain any benefit through one who had no such intention, the duties of gratitude to that person would cease and we are under no such obligation.

When we consider the benefits human beings render each other, we find that these fall into five classes: (1) a father's beneficence to his child; (2) a master's to his servant; (3) a wealthy man's beneficence to the poor for the sake of heavenly reward; (4) the beneficence rendered by human beings to each other in order to gain a good name, honour and temporal reward; and (5) the powerful man's beneficence to the weak, induced by pity for the latter and sympathy with his condition.

Let us now consider the motive in each of the classes mentioned: Is it disinterested, the sole aim being to help the beneficiary, or is it not so? First, a father's beneficence to his child: It is obvious that the father's motive in this is to further his own interest. For the child is a part of the father, whose chief hope is centered in his offspring. Do you not observe that in regard to its food, drink, clothing and in warding off all hurt from it, a father is more sensitive about his child than about him-

נזק מעליו, ונקל בעיניו סבל המורה והיגיעה בעד מנוחתו עם מה שהומבעו עליו האבות מן הרחמים והחמלה על כניהם. ועם כל זה חייבה להם התורה והשכל על הבן העבודה והכבוד והיראה כמו שאמר הכתוב (ויקרא י"ם), איש אמו ואביו תיראו, (משלי א'), שמע בני מוסר אביך ואל תמוש תורת אמך, ואמר (מלאכי א'), כן יכבד אב ועבד אדוניו. ואם האב מוכרח בזה בדרך המבע והמוכה לאל והוא שליח כה בלבד. אבל מובת האדוז על עבדו ידוע, כי הוא מכוין לתקן ממונו בממונו עם צרכו לעבודתו והוא אינו מכוין בזה כי אם תועלת עצמו, ועכ"ז כבר חייבו הבורא יתברך בעבודתו והודאתו, כמו שאמר בן יכבד אב ועבד אדוניו, אבל מוכת העשיר על הרש לקבל שכר שמים, הוא כסוחר שהוא קונה הנאה גדולה קיימת יגיע אליה אחר זמן, כמוכה קמנה ואכודה ונכזית יתננה מיד, ולא נתכוון אלא לפאר נפשו באחריתו במובה שהפקידה האלהים בידו לתתה למי שיהיה ראוי לה. ומן הידוע, כי ראוי להודות אותו ולשבחו אף על פי שהיתה כונתו לפאר את נפשו באחריתו, ועל כל זה נתחייבה לו ההודאה, כמו שאמר איוב (בסימן כ"מ), ברכת אובד עלי תבא, ועוד אמר (שם ל"א), אם לא ברכוני חלציו ומגז כבשי יתחמם, אבל מוכת בני אדם קצתם אל קצתם בעבור אהבת השבה והכבוד וגמול העולם, הוא כמי שאוצר דבר אצל חברו או מפקיד אצלו ממון מפני יראתו שיצמרך לאחר זמן, אף על פי שכונתו לתועלת עצמו בהמיכו לזולתו, כמו שאמרנו, חייב לו השבח וההודאה עליה, כמו שאמר החכם (משלי י"מ), רבים יחלו פני נדיב וכל הרע לאיש מתז, ואמר (שם י"ח), מתן אדם ירחיב לו ולפני גדולים ינחנו, אך טובת החומל על העני הכואב לו, הוא מכוין בה לדחות צער מעל עצמו אשר מצאהו מעגמת נפשו וכאכו למי שחמל עליו, והוא כמי שמרפא כאכ

self? To secure ease for it, the burden of toil and weariness is lightly borne by him-the feelings of tenderness and pity for their offspring being naturally implanted in parents. Nevertheless, the Torah and reason impose upon children the duty of serving, honouring and revering their parents, as Scripture saith: "Ye shall, everyone, revere his father and his mother" (Lev. 19:3); "Hear, O my son, the instruction of thy father and forsake not the law of thy mother" (Prov. 1:8); further, "A son honoureth his father, and a servant his master" (Malachi 1:6). (And these duties are enjoined) notwithstanding that the father is impelled by a natural instinct and the benefaction comes from God, while the parent is only the agent.

The kindness of a master to his servant: It is obvious that the master's intent is to improve his property by an outlay of capital, since he needs his servant's work, and his sole motive is to further his own interest. Nevertheless, the Creator, blessed be He, imposes upon the servant the duties of service and gratitude, as it is said, "A son honoureth his father

and a servant his master" (Malachi 1:6). The rich man's beneficence to the poor man for the sake of a heavenly reward: He is like a merchant who acquires a great and enduring pleasure which he will enjoy at the end of a definite time by means of a small, perishable and inconsiderable gift which he makes immediately. So the rich man only intends to win glory for his soul at the close of his earthly existence by the benefaction which God entrusted to him, in order to bestow it upon anyone who will be worthy of it. Yet it is generally recognised that it is proper to thank and laud a benefactor. Even though the latter's motive was to gain spiritual glory hereafter, gratitude is, nevertheless, due to him, as Job said: "The blessing of him that was ready to perish came upon me" (Job 29:13); and further, "If his loins have not blessed me, when he warmed himself with the fleece of my sheep" (Job

Kindness men show each other for the sake of praise, honour and temporal rewards: This is as if one were to deposit an article in another's care or entrust him with money, because of the depositor's apprehension that he may need it later on. Although, in benefiting another person, the aim is to further his own interests, the benefactor is nevertheless entitled to praise and gratitude for his kindness, as the wise king said, "Many court the generous man, and everyone is a friend to him that giveth gifts" (Prov. 19:6); and he also said, "A man's gift maketh room for him and bringeth him before great men" (Prov. 18:16).

31:20).

The kindness of one who has compassion on a poor man for whom he is sorry: The benefactor's motive is to get rid of his own distress that results from depression and grief for the one he pities. He is like one who cures a pain which has attacked him by means of the bounties that

שמצאהו בפוכת ה' עליו ואיננו נשאר מבלתי שבח, כמו שאמר איוכ (בסימן ל"א), אם אראה אוכד מבלי לבוש ואין כסות לאביון, אם לא ברכוני חלציו ומגז כבשי יתחמם. וכבר נראה ממה שהקדמנו, כי כונת כל ממיב לזולתו מבני אדם היא לתועלת עצמו תחלה ולקנות קשום נאה לעולם הזה או לעולם הבא, או לדחות צער מעל נפשו, או לתקנת ממונו, ואין כל זה מונע משבחם והודאתם ומיראה ומאהכה אותם ומהשיב להם נמולם, אף על פי שהמובה ההיא שאולה בידם והם מוכרחים להמיב בה כאשר זכרנו, ומובתם אינה תמידית ולא נדיבותם נמשכת, וחסידותם מעורבת עם כונת תועלת נפשם או לדחות ההיזק ממנה, אם כן כמה האדם חייב מן העכודה והשבח וההודאה לבורא המובה והמפיב בה אשר אין תכלית למובתו, אך היא מתמדת ונמשכת מבלתי כונת תועלת

ולא דחיית נזק, רק נדבה וחסד ממנו על כל המדברים:

ממה שראוי לעמוד עליו כי כל ממיב לזולתו מבני אדם מכל המינים אשר
זכרנו, אין לו יתרון על מי שממיב לו אלא במקרה מן המקרים, אבל
באנושותם (ספרים אחרים: בישותם) ועצמם הם נמשלים וקרובים זה לזה
בעצם ובדמות ובחבורם ובצלמם ומבעיהם וברוב מקריהם, ועם כל זה
חייב מי שממיבים לו מן העבודה לממיב מה שספרנו, ואם היינו חושבים
כי מי אשר ממיבין לו בתכלית החסרון והגריעות ובהרכבתו והבורו ודמותו,
היה חייב בעבודה יותר. וכן כאשר נחשוב כי הממיב במובה מוב ושלם
מכל נמצא, ומי שממיבין לו גרוע מכל נמצא וחלוש מכל נברא, השכל מחייב
בתוספת העבודה לממיב עד אין תכלית. וכאשר נבחן על ההקשה הזאת
דבר הבורא יתעלה ובני אדם בשכלנו נמצא הבורא יתברך נעלה ונשא
ומרומם על כל נמצא וכל מושג בהרגשה ובשכל, כפי אשר התבאר בשער

the Lord bestowed upon him. Nevertheless, he is not to be without due praise, as Job said, "Could I see any perish for want of clothing or any poor without covering? Did not his loins bless me, when he warmed himself with the fleece of my sheep?" (Job 31:19-20).

From what has here been advanced, it is clear that anyone who bestows benefits on others has first his own interest in mind-either to secure an honourable distinction in this world, or hereafter, or relieve himself of pain, or improve his material substance. Yet all these considerations do not absolve the beneficiaries of their duty of praising, thanking, respecting and loving their benefactors and making them some return. And this, despite that the benefit was only loaned to the benefactors; that they were obliged to dispense it, as we have pointed out; and that their beneficence is not permanent, their generosity not prolonged, and their benevolence is mixed with the intent either to further their own interest or ward off injury. How much more then does a human being owe service, praise and gratitude to Him who created the benefit and the benefactor. whose beneficence is unlimited, permanent, perpetual, without any motive of self-interest, or purpose of warding off injury, but only an expression of grace and loving-kindness emanating from Him towards all human beings.

We should furthermore bear in mind that a human being who renders a kindness to another in any of the modes above specified is not superior to the person whom he benefits, except in some casual detail, while in their humanity and essential characteristics they are alike and akin to one another, in substance and form, in physical conformation and figure (or mentality—Gen. 1:27) in their natures and in a larger part of what happens to them. Nevertheless the beneficiary, as we have set forth, is under an obligation of service to his benefactor. And if we thought that the beneficiary was extremely defective and imperfect in his physical conformation, figure and appearance [we would conclude that], the obligation of service on his part would be so much the greater. So also, if we should deem the benefactor the best and most perfect of all beings, while the beneficiary was the most defective of all things and the weakest of all creatures, reason would require that the service to the benefactor should be increased to an infinite degree.

Following this analogy, when we investigate the relation of the Creator, blessed be He, to human beings, we will find that the Creator, blessed be He, is infinitely exalted and glorified above everything existing, above all that can be apprehended by the senses or conceived by the intellect as has been expounded in the first treatise of this book; and that a human being, in comparison with other species of animals, is the most defective and weakest of them all.

שאינם מדברים חסר וחלש מכלם. ויראה לד זה בשלשה ענינים. אחד מהם בענין גדולו ועוללותו. כי נמצא שאר מיני החיים חזקים ממנו ויכולים לסבול הצער יותר ולנשא את עצמם, ואינם מטריחים אבותם בגדולם כאדם. והענין השני כשנעין כמה שיש תוך גוף האדם מן הלכלוכים והמנופים ומה שיראה עליו מחוץ ממה שהוא קרוב מהם כשהוא נמנע מז הרחיצה והנקיות ימים רבים וכן כאשר ימות, כי זוהמתו יותר כבדה מכל זוהמת כל נכלות שאר בעלי חיים וצואתו יותר מסרחת מצואת שאר בעלי חיים וכן שאר מנופיו. והענין השלישי מה שהוא נראה מחולשת תחבולותיו כשיחסר כח הדבר אשר נתן בו יתרון על שאר החיים שאינם מדברים למאורע שיארע במוחו, כי בעת ההיא יהיה נעוה ונתעה משאר ב"ח, ואפשר שישחית עצמו בשהיתות ובתמותות. ונמצא רוב בעלי חיים שיש להם מן ההכרה בדרכי מובותם והתחבולה בחשגת מזונותם, מה שמקצרים רבים מן המשכילים שבבני אדם מכמותה, כל שכן מי שיפקד שכלו מהם. וכאשר נעמוד במחשבותינו על גדולת הבורא יתברך ועוצם יכלתו וחכמתו ועשרו ונשתכל בחלישות האדם וחסרונו ושאינו מגיע אל השלמות ורוב צרכו ורישו לדבר שימלא מחסורו, ונבחן רוב מוכות הבורא יתברך וחסדו עליו ושבראוהו כמו שבראהו מן החסרון בעצמו, והוא רש וצריך אל מה שיש בו תקנתו ולא יגיט אליו כי אם ביגיעת נפשו, וזה מחמלת הכורא עליו כדי שיכיר את עצמו ויבחן בכל עניניו וידבק בעבודת האל על כל פנים ויקבל על זה גמול העולם הבא אשר לו נברא, כמו שהקדמנו מן הדברים בשער השני מן הספר הזה, כמה האדם חייב לו יתכרך מן העבודה והיראה והשכח וההודאה והתמדת התהלה. עם ברור חיוב כל אשר הקדמנו מן שבח בני אדם והודאתם קצתם לקצתם,

This can be demonstrated in three respects:

- (1) In respect to his infancy and early childhood: For we find that other species of living creatures are stronger than he is, better able to endure pain and move independently, and do not trouble their progenitors in their period of growth to the same extent as a human being does.
- (2) In respect to the filth and foulness within the human body and the similar appearance of exudations on its external surface when one has neglected to wash and cleanse himself for a length of time, as also in respect to the state of the body after death—the effluvium of a human corpse being more noisome than that of the carcases of other creatures, and a human being's ordure more offensive than that of other creatures.
- (3) In respect to a human being's helplessness resulting from an injury to his brain, when he loses the rational faculty which God bestowed upon him and which constitutes his superiority to the other creatures that are irrational. For at such times he is stupider and more senseless than other animals. He may inflict serious injuries on himself and even kill himself. Most animals, too, we find, possess an apprehension of what will be to their advantage, and show an ingenuity in obtaining their food, while many intellectual men fall short in this regard, not to speak of one who has lost his senses.

When we concentrate our thoughts on the greatness of the Creator, exalted be He, on His infinite might, wisdom and plenitude of resources; and then turn our attention to a man's weakness and deficiency, in that he never attains perfection; when we consider his poverty and lack of what he needs to supply his wants and then investigate the numerous bounties and favours which the Creator has bestowed on him; when we reflect that the Creator has created man as he is with deficiencies in his very being-poor and needing for his development all requisites which he can only obtain by exerting himself—this too proceeding from the Creator's mercy to him, so that he may know himself, study his conditions and cleave, under all circumstances, to the service of God, and so receive for it a recompense in the world to come, for the attainment of which he was created, as we have already set forth in the second treatise of this book—how much indeed then does a human being owe to the blessed Creator, in service, thanksgiving and continuous praise, in view of the demonstration already given of the obligation of praise and gratitude that human beings owe to each other for favors rendered them.

Should anyone be so foolish as to contest this obligation of a human being towards the Creator—when he examines and closely

ואם יש איש מכל שחולק בחיוב כל זה לבורא יתברך על האדם, כשהוא מכחין ומתכונן בענין הזה ומודה כאמת על עצמו, הלא יעור הישן ויקיץ המתעלם ויבחין הכסיל וישכיל המשכיל בירור חיוב קבלת עבודת האלהים עם בירור הראיות ופרסום העדים ואמתת המופתים, וכמו שאמר הנביא עליו השלום למי שהתעלם מעיין בקבלת עבודת האלהים יתברך (דברים ל"ב), הליי' תגמלו זאת עם נבל ולא חכם, אם כן כבר נתברר חיוב קבלת עכודת האלהים על בני אדם מצד התמדת מוכותיו עליו. וצריך שנכאר מענין השער הזה עשרה ענינים, אחד מהם ההערה על העכודה וחלקיה, והשני בצורך המביא אל כל חלק מחלקיה, והשלישי בגדר העבודה וחלקיה ומעלותיה, והרכיעי כצורת ההערה התוריה וחלקיה ומעלות אנשים בידיעת ספר התורה והבנת ענינו, והחמישי בצורת ההערה השכלית ולהודות עליה על דרך השאלה והתשוכה, והששי כמיני חיובי העכודה כפי מיני המוכות ומהלקותיה, והשביעי בכאור הפחות מה שחייב כו מי שמטיבין לו בפובה מן הפוכות למפיב בה, והשמיני במחלוקת החכמים בהכרה ובצדק והדעת הקרוכה אל האמת מן הדעות בזה, והתשיעי בספור סוד יצירת המין האנושי בעולם הזה כדרך קצרה, והעשירי כספור דרך השמוש בכל מדה ממדותינו במקומה:

studies the subject, and candidly acknowledges the truth to himself, the sleeper will surely awake, the negligent will be aroused, the ignorant will investigate, the intelligent will comprehend the demonstration of the obligatory character of the service of God, the proofs for which are so clear, the evidence of which is so manifest, and the indications are so true; as the prophet (peace be unto him) said concerning one who neglects to reflect upon the obligation of the service of God, "Do ye thus requite the Lord, O foolish people and unwise?" (Deut. 32:6).

Thus the obligation to assume the service of God, incumbent on human beings in view of the bounties He continually bestows on them, has been demonstrated.

In dealing with the subject-matter of this treatise, we have now to expound ten topics:

- (1) the necessity of arousing men to God's service, and the methods to be employed to this end;
- (2) the need for each of these methods;
- (3) definition of the service (of God); its divisions and degrees;
- (4) the form which the Torah takes to arouse us; its divisions; and the excellencies which men attain through knowledge of the Torah and comprehension of its contents;
- (5) the way in which the exercise of our reasoning faculties prompts us in this regard, set forth in the form of questions and answers;
- (6) the various classes of obligations to the service of God, corresponding to the various kinds of benefits received, and their divisions;
- (7) exposition of the minimum of service which the recipient of any benefit owes to the benefactor;
- (8) the difference in the views of the learned in regard to (the problem of) necessity and (divine) justice, and which of these views is nearer the truth;
- (9) the mystery of the purpose for which the human species was created on earth, compendiously set forth;
- (10) an account of the use we should make of all our capacities, each in its right place.

פרק א. אמר המחבר: אך הצורך אל ההערה על עבודת ה' וחלקיה הוא, מפני שהאדם חייב בעבודת ה' יתברך מדרך השכל וההכרה, ויש בין עת הראות המובות על האדם ובין עת שישכיל ויכיר מה שהוא חייב עליהם מן העבודה זמן ארוך, היתה הערת האדם על מה שחייב בו מן המעשים ואמונות הלכבות אשר בהם תשלם לו העבודה לאל יתברך חובה, כדי שלא ישאר בלי דת עד שיגמר שכלו, וההערה על שני ענינים, אחד מהם תקוע בשכל נמוע בהכרת האדם נוצר עליו בשרש בריאתו ותולדתו, והשני קנוי בדרך השמע, והיא התורה אשר יגיענה הנביא אל בני אדם להורותם דרך העבודה אשר הם חייבין בה לבורא יתברך:

CHAPTER I.

Arousing man to God's service and the various methods of doing so are necessary on the following grounds. The understanding and the faculty of perception impress on human beings the duty of serving God. But between the time when the benefits that man receives and the time when he has sufficient intelligence to realize the services he should render in return for them, a long period intervenes. Hence, calling attention to the external acts and inward faith which make the service of God complete, is a duty, so that a human being should not be without religion up to the time when his mental powers have become fully developed.

This stimulation is twofold. One of them is inherent in the mind, implanted in the human faculty of cognition, innate from the beginning of his existence. The other is acquired by instruction in the divine law which the prophet imparts to human beings, so as to teach them the mode of service which it is their duty to render to the Creator, blessed

be He.

פרק ב. אך הצורך המכיא אל כל חלק מחלקי ההערה הוא, מפני שההערה התקועה בשכל נחלשת משלשה פנים, התחייבנו לחזקה בהערה התוריה, והאחד מהשלשה פנים הוא מפני שנכרא האדם מדכרים שונים זה מזה ומבעים מתגברים זה על זה ומעצמים זה הפך זה, והם נפשו וגופו. ונמע הכורא יתכרך כנפשו מדות וכחות יכסוף בם לדברים, כאשר יתנהג כהם האדם יגדל כהם גופו ויתהזק על ישוב העולם הזה וישאר המין האנושי על ענינו ואם יפסדו אישיו. והמדה הואת היא התאוה להנאות הגופיות, והיא כוללת כל מיני החי הגדל. והרכיב הבורא יתברך כנפש האדם עוד מדות וכחות יכסוף בהם כאשר ישתמש בהם למאום בעמידתו בעולם הזה ויהפוץ להפרד ממנה והיא החכמה (ספרים אחרים: ההכרה) השלמה. ומפני שהיו ההנאות הגופיות קודמות אל נפש האדם מנעוריו, וצוותו כהם מתחלת ענינו חזק וגדול ונחוץ כם יותר, הגבירה מדת התאוה על שאר מדותיו עד שגכרה על השכל שנוצר עליו האדם ומחה מראות עינו ואכדו סימני חמודותיו, והוצרך האדם בעכור זה לדברים שהם הוץ לו לעמוד כהם כנגד מדתו המגונה והיא התאוה להנאות הבהמיות, ולהחיות בהם סימני מדתו המשוכחת והוא השכל. והדכרים ההם עניני התורה אשר הורה כהם האל כרואיו דרך עכודתו על ידי שלוחיו ונכיאיו עליהם השלום, והשני שהשכל הוא עצם רוחני נגזר מן העולם העליון הרוחני והוא נכרי בעולם הגופים העבים, והתאוה אשר כאדם מחוכרת מכחות המבע ומזג היסודות, והיא בעולם יסודה ומעין שרשה מושכים אליה המאכלים כח ומחזקים אותה ההנאות הגופיות, והשכל מפני שהוא נכרי איז לו מחזק ולא חבר והכל כנגדו, ומן הדין היה שיחלש ונצמרך לדבר שידחה בו מעליו גובר התאוה ושיחזקהו עליה, והיתה התורה רפואה לחלי כזה מחליי הנפשות ומדוי המדות, ועל כן תמצא התורה מזהרת מהרכה מאכלים ולבושים ובעילות וקנינים ומעשים שהם מחזקים כח התאוה, וכז הוא כמצווה במה שהוא עומד כנגדה מהדברים שהם הפכה, והם התפלה והצום והצדקות וגמילות חסדים ולהחיות בהם סימני השכל ולהועיל האדם כם בעולם הזה ובעולם הבא, כמו שאמר דוד (תהלים קי"מ), נר לרגלי

CHAPTER II.

Both methods of calling attention to the service of God are necessary because the innate urge is deficient in three respects; and we are therefore obliged to strengthen it by religious instruction. First, man is made up of diverse entities, natures conflicting and mutually antagonistic. These entities are his soul and his body. The Creator has implanted in his soul qualities and forces which make him yearn for things, the use of which will promote his physical well-being, so that he will develop vigour to populate the earth, in order that the race may continue while individuals perish. This quality is the desire for bodily pleasures common to all living creatures that propagate their species. The Creator has also engrafted in the human soul other qualities and forces, which, if he uses them, will make him loathe his position in this world and yearn to separate himself from it. This is the desire for perfect wisdom. Since, however, bodily pleasures come to a man's soul first, already in early youth, and the attachment to them is, from the outset, strong, great and extremely urgent, the desire for sensual pleasure overcomes his other faculties, and even predominates over the intellect, for the sake of which man was created. And so his spiritual sight fails and the indications of his desirable qualities disappear. Man therefore needs external means, by the aid of which he may resist his despicable instinct—the lust for animal enjoyments—and revitalize the marks of his noblest endowment—the intellect. These aids are the contents of the Torah, whereby God, through His messengers and prophets, taught His creatures the way to serve Him. Secondly, the intellect is a spiritual entity, originating in the higher, spiritual world. It is a stranger in this world of gross material bodies. Sensual lust in man is the product of natural forces and of a combination of his physical elements. Its foundation and root are in this world. Food gives it strength. Physical pleasures add to its vigour, while the intellect, because it is a stranger here, stands without support or ally, and all are against it. Hence it follows that it must become weak and that it needs an external means to repel the mighty power of lust and overcome it. The Torah is the remedy for such spiritual maladies and moral diseases. The Torah therefore prohibits many kinds of food, apparel, sexual relations, certain acquisitions and practices, all of which strengthen sensual lust; it also exhorts us to use those means which will resist lust and are its opposites. These are prayer, fasting, alms-giving, kindness; by which the intellectual faculties are revived and man is aided in this world and for the world

דברך ואור לנתיבתי. ואמר (משלי ו'), כי נר מצוה ותורה אור, ונאמר (קהלת ב'), וראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן הסכלות כיתרון האור מן החשך, והשלישי כי התאוה שמשתמשים בה תדיר במזון הגוף לא תרפה מהעכודה לילה ויום, והשכל אין משתמשים כו אלא כמה שהוא מפיק לתאוה. ומן הידוע, שהכלים שמשתמשים בהם תמיד על דרך המבע מוסיף תקונם ומתחזקים מעשיהם, וכאשך ימעט שמושם יפסדו ויחלשו מעשיהם, והדין נותן שתחזק התאוה מפני שמשתמשים כה תדיר, ויהלש השכל מפני מעום השמוש כו והנהגתו על מה שהומבע עליו, והצריך הדוחק למציאות ענין שאין משתמשים באמתתו מאברי האדם ותאוותיו הבהמיות מאומה, אכל משתמשים כה בשכל הנצל מגובר התאוות עליו, היא התורה אשר בהשתמש השכל כה יחזיק ויזך ויזהיר וידהה מעל האדם הסכלות הגוברת על נפשו המונעת אותו מראות הדברים על אמתתם ומהניחם על מכוניהם, כמו שאמר (תהלים י"מ), תורת ה' תמימה משיבת נפש, עדות ה' נאמנה מחכימת פתי, פקודי ה' ישרים משמחי לב, מצות ה' ברה מאירת טינים, והתחייבה מאשר זכרנו הערת האדם כדרך התורה הכוללת המצוות השכליות והשמעיות, לעלות כהם אל העכודה אשר האדם חייב בה מדרך הראיה השכלית, אשר היא תכלית הענין המכוון כו בבריאת המין האנושי בעולם הזה:

to come, as David said: "Thy word is a lamp to my feet and a light to my path" (Ps. 119:105); "For the commandment is a lamp and the law is light" (Prov. 6:23); "I saw that wisdom is preferable to folly as light is preferable to darkness' (Eccles. 2:13).

Third, the sensual desire, constantly enforced by bodily nourishment, never ceases working by day or night. The intellect, on the other hand, is only called into activity to help one gratify his passions. Now it is well known that organs which are constantly exercised in accordance with their nature, improve and become more efficient, while those that are less frequently used deteriorate and become inefficient. It logically follows therefore that the sensual desire would become stronger because it is continually exercised, while the intellectual faculty would weaken, because it is so seldom used, and so little for its proper purpose. Hence the need of something, the acquisition of whose truth demands neither the use of man's physical organs nor the indulgence of his passions but only the exercise of his intellect, freed from the predominance of lusts. This aid is the Torah, the study of which will make the intellect stronger, purer, more luminous, and will drive away from man the folly that masters his soul and keeps him from seeing things as they really are and placing them in their proper relations. As the Psalmist says, "The law of the Lord is perfect, restoring the soul; the testimony of the Lord is faithful, making wise the simple; the ordinances of the Lord are right, rejoicing the heart; the commandment of the Lord is pure, enlightening the eyes" (Ps. 19:8-9).

From what has been said, it is clearly established how necessary it is that a human being should be aroused to the service of God by the Torah, which includes rational precepts as well as those accepted on authority. so that through these we may rise to the service of God which, our reason demonstrates, is man's duty and the main purpose for which the human

species has been called into existence in this world.

פרק ג אך גדר העבודה ובאור חלקיה ומעלות כל חלק מחלקיה, הוא שגדר העכודה כניעת מי שמשיבין לו למשיב בשובה שיגמלהו על מובתו כפי יכלתו, והכניעה נהלקת לשני חלקים, האחד, כניעת רהות ויחול והכרח וחזקה, והשני כניעת חובה ודין לגדל ולרומם למי שנכנטיו לו. אך החלק הראשון הוא הכניעה לאל שתהיה מצד ההערה הקנויה אשר זכרנו, שחיוכה מדרך הגמול ועונש בעולם הזה ובעולם הבא. אבל החלק השני הוא הכניעה אשר תהיה מצד ההערה התקועה כשכל והנוצרה כמבע האדם בהקשר נפשו עם גופו. ושתי הכניעות משובחות מביאות אל דרך ההצלה בעולם המנוחה, אלא שאחת מהנה גורמת לחברתה ומעלה שעולים ממנה אליה, והיא הערת התורה. והכניעה שתהיה מחמת הערת השכל ודרך הראיה קרובה אל האלהים ורצויה יותר לשבעה פנים: אחד מהם. שהעבודה שתהיה מהערת התורה אפשר שיהיה האדם מכוין בה לשם שמים, ואפשר שתהיה כונתו לחנופה ולשכח כני אדם וככודם בעבורה, כי שרשה מוסד על התוחלת והרהות, אך העבודה שהיא מצד הערת השכל לא תהיה כי אם מיוחדת לשם שמים, לא יתערכ כה שום חונף ולא זיוף מצד שיתפאר בה, כי אינה מיוסדת על תוחלת ועל רהות, אך היא מצד החכמה והידיעה במה שהנברא חייב לבורא מן העבודה. והשני, כי העבודה שהיא מהערת התורה לא תהיה אלא אחר היחול בגמול והרהות בעונש, ואשר תהיה מהערת השכל לא תהיה כי אם לנדיבות הנפש ורצונה להשתדל בכל יכלתה בעבודת אלהיה לשמו אחר ידיעה והבנה, כי הנפש לא תתנדב במה שיש לה אלא אחר שיתברר לה שהתמורה עודפת עליו, והוא רצות האל אותה. והשלישי, כי העבודה שהיא מן התורה

CHAPTER III.

Definition of the Service of God; exposition of its parts; the merits of each of these parts.

Service may be defined as a beneficiary's submission to his benefactor, expressed in rendering some benefit within his power to the latter in return for the favor received. This submission is of two kinds. The first is submission induced by fear, hope, necessity or compulsion. The second is submission arising from a sense of duty, from the conviction that it is right to aggrandize and exalt the person to whom submission is rendered.

Of the first kind is that submission to God which has been induced by an external stimulus, as we have mentioned, and the obligation of which arises from expectation of reward or fear of punishment in this world and the next. But the second kind is the submission which arises from an inward urge in the mind, innate in the nature of a human being in whom body and soul are joined together. Both kinds of submission are praiseworthy and lead to salvation in the life hereafter, the world of eternal rest. But one of these leads to the other and is a step by which we ascend to it. The former is the submission induced by the study of the Torah. The submission which is induced by the urge of the understanding and based on rational demonstrations is nearer to God and more acceptable on seven grounds: First, The service (of God) induced by study of the Torah may be entirely devotional and directed to the Supreme. It may, however, be hypocritical; the aim may possibly be to obtain praise for it and honour among one's fellow-men, since the service is rooted in, and founded on, hope (of reward) and fear (of punishment). But the service of God induced by the intellectual urge is wholly and solely devoted to God. No hypocrisy is mingled with it, nor any false pretense for the sake of self-glorification, since this service it not founded on hope or fear, but is based on wisdom and knowledge of what service a creature owes to the Creator. Secondly, service of God induced by the Torah is only rendered as the result of hope of reward or fear of punishment; but the service urged by the understanding comes from willingness of the soul and its desire to strive with all its might to serve its God for His own sake, as a result of knowledge and comprehension. For the soul will freely give all it has, provided it is convinced that what it gives is exceeded in value by what it receives in exchange, and this [boon] is that God is pleased with it. Third, the service due to the

בלבד יהיה הנראה ממנה על האכרים מן המעשים הפובים, יותר ממה שהוא צפון כלכ מעכודת האלהים, והעכודה שהיא מן השכל הצפון כלכ, כפלים ממה שנראה ממנה על האברים והם חובות הלבבות. והרביעי כי העבודה שהיא מן התורה כמבוא אל העכודה אשר היא מן השכל, והיא כגרגיר הזרוע והתורה לה כעכודה לאדמה וחרישתה ונסותה. והעזר שהוא מן האלהים כמפר המשקה אותה, ומה שהיא ממציאה ומצמחת כמה שיתקיים כלכבות מעבודת האלהים לשמו לא ליחול ולא לרחות כמו שהזהירו חז"ל עליו (אבות פ"א, ג), אל תהיו כעבדים המשמשים את הרכ על מנת לקבל פרס וכו' ויהי מורא שמים עליכם. והחמישי, כי מצות התורה יש תכלית למספרן והן מגיעות עד סך ידוע, והוא תרי"ג מצוות. אך מצות השכל כמעם שאין להם תכלית. כי בכל יום יוסיף האדם דטת בהן, וכל אשר תוסיף הכרתו ויבין שובות האלהים ועוצם יכלתו ומלכותו יוסיף להכנע לו ולהשפל לפניו, ועל כן אתה רואה דוד עליו השלום מתחנן אל האלהים להעיר אותו עליהם ולהסיר מסך הסכלות מעל עיניו, כמן שאמר (תהלים קי"מ), גל עיני ואכימה נפלאות מתורתך, הורני ה' דרך חקיך וגומר, הדריכני בנתיב מצותיך וגומר, המ לבי אל עדותיך וגומר, ואומר (שם), לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד, רצונו לומר, כי כל מה שאנו חייבים מעבודתך על התמדת מוכותיך אין קץ לו מפני שאין קץ לאופני מובותיך עלי, וכבר נאמר על קצת הפרושים שהיו כל ימיהם בתשובה, מפני שהיו מחדשים בכל יום תשובה בעבור תוספת הכרתם בגדולת האלהים ככל יום, וקצורם כמה שהם חייבים לו מן העכודה בשעבר, כמו שאמר דוד עליו השלום (שם י"ם), יום ליום יביע אומר וגומר, ואמר (שם קי"ם), פלגי מים ירדו עיני על לא שמרו תורתך, והששי, כי העבודה שהיא מן התורה היא ביכולת האדם כשהוא מכוין בה ומזדמן אליה איננה נמנעת ממבקשה, אך העבודה שהיא מן השכל לא תגמר לאדם אלא בכח גדול ועזר מאת האלהים יתכרך כי יכולת האדם קצרה מהשיגה, ועל כן

urge of the Torah is manifested in external good deeds rather than in inward thoughts and feelings, hidden in the heart. But in the service prompted by the understanding, that which is hidden in the heart is many times as much as what is seen in the external activity of the bodily limbs. This service includes the duties of the heart. Fourth, the service prompted by Torah is to be regarded as an introduction to the service prompted by the understanding. The former is like seed planted in the ground. The study of the Torah is as tillage is to the soil-ploughing and clearing it. The aid that comes from God is like the rain that waters the field. And the fruit that is produced and brought forth is what remains in the heart-the service of God for His sake only, and not prompted by hope (of reward) or fear (of punishment). So our wise men have exhorted us, "Be not like servants who minister to their master upon the condition of receiving a reward . . . and let the fear of Heaven be upon you." (Ethics of the Fathers 1:3). Fifth, the commandments of the Torah are limited. They are a known number, 613 precepts. But the duties imposed by the understanding are almost infinite, for a person daily increases his knowledge of them; and the more his faculty of perception develops and the more he comprehends God's beneficences, mighty power and sovereignty, the more will a man humble himself before Him. Hence you find that David (peace be upon him) besought God to arouse him to the knowledge of these duties and remove the curtain of folly from his eyes; as it is said, "Open Thou mine eyes that I may behold wondrous things out of Thy law." (Ps. 119:18); "Teach me, O Lord, the way of Thy statutes . . ." (ibid. 119:33); "Incline my heart unto Thy testimonies, and not to covetousness" (ibid. 119:36). Furthermore it is said "To all perfection have I seen an end; but Thy commandment is exceedingly broad" (ibid. 119:96); that is to say, our obligation of service to Thee for Thy continual benefits to us is without limit because there is no limit to the varieties of Thy bounties to us. It is also related of some ascetics that they spent the whole of their lives in penitence. Each day they were moved to renewed repentance, because every day their recognition of God's greatness increased, and they realized how much they had fallen short in the fulfillment of their obligation of service in the past, as David said, "Day communicates knowledge unto day" (Ps. 19:2). Furthermore, it is said, "Streams of water run down mine eyes, because they keep not Thy laws." (Ps. 119:136). Sixth, the service enjoined by the Torah is within the range of a human being's capacity. Provided he is intent upon it and sets about it, it is not withheld from any one who seeks to fulfil it. But the service prompted by the understanding can only be performed by one who makes a great effort and with the help of God, since human power is insufficient to attain it. Hence you find

אתה רואה דוד עליו השלום משיב תמיד התחנה לאל לעזרו עליה באשרי
תמימי דרך. והשביעי, כי העבודה כשהיא מן התורה בלבד אין אדם
בומח בעצמו שלא יכשל בה, כי כח התאוה אורב לה ומצפה העתות שהוא
מתעלם ממנה, אבל העבודה שהיא מהערת השכל במוח הוא מהכשל בה
ומחמא, כי הנפש אינה נמשכת אליה אלא לאחר המית תאות הגופות
והגברת השכל עליה ושמושו בה כהפצו ורצונו. ועל כן היא עבודה
מובמחת מהכשל בה ובעלה שמור מן החמא, כמו שאמר הכתוב (משלי
"ב), לא יאונה לצדיק כל און:

אך מעלות התורה צריך שאבאר מהם מה שיזדמן לי, ואומר כי הענינים המצריכים להערת התורה גם כן הם שבעה: אחד מהם, כי האדם מחובר (ספרים אחרים: מורכב) מנפש וגוף, ובמדותיו מה שיביאהו להתמכר להנאות ולשקוע בתאוות הבהמיות ולנתק קשר השכל מעליו, ויש בו מדות שיביאוהו למאוס בעולם ולהניח ישובו, מפני התהפכות עניניו בו והתמדת הפגעים והיגונות עליו, ולנמות אל עולם השכל העליון, ושתי העצות אינן משוכחות, מפני שהאחת מכיאה להפסדת סדר העולם, והשנית מביאה להפסדת עניני האדם בעולם הזה וכבא, ומחמלת הבורא יתכרך זעוצם מובתו על האדם שחננו מה שיתקן בו ענינו ויכונו בו דרכיו בשני העולמות בסדר אמצעי בין השכל והתאוה, והיא התורה הנאמנה השומרת הצדק בגלוי ובנסתר שמרחקת האדם מתאוותיו בעולם הזה ושומרת לו גמולו באחריתו, כמו שאמר הכתוב (משלי כ"ב), המ אזגך ושמע דברי הכמים וגומר כי נעים כי תשמרם בבמנך וגומר, להיות בה' מכמחך וגומר הלא כתבתי לך שלישים וגומר להודיעך קושמ אמרי אמת להשיב אמרים אמת לשולחך. והשני, כי הערת השכל איננה גוררת חיובי מעשה עכודת האלהים מתפלה וצום וצדקה ומעשר וגמילת חסדים, ואין אדם מגיע כה לידיעת גבולי העונשין אשר יתחייב בהן המקצר בעבודה, והוצרך למעמד וגבול בכל זה בדרך התורה והוראת הנבואה, כדי שיסדר לנו הענין

that David repeatedly supplicates God in Psalm 119 to give him this aid. Seventh, when service is only derived from the Torah, a person can never be sure that he will not stumble. For in that kind of service, the force of evil passion is always lurking in ambush, waiting for the time when he will neglect it. But when the service is prompted by the understanding, a man can be sure that he will not stumble and sin, for the soul is attracted to service of God only after physical lust has been overcome and the intellect has obtained the victory over it, and controls it according to the soul's will and desire. Hence, this type of service affords a guarantee against stumbling, and one who has attained it, is guarded from sin, as Scripture saith, "There shall no evil happen to the righteous" (Prov. 12:21).

It is necessary, however, that I should expound some of the advantages of instruction in the Torah, as these occur to me. The grounds that necessitate the urge of the Torah to service of God are also seven. First, man is composed of soul and body. Among his tendencies there are some that tempt him to surrender himself to physical pleasures, indulge in low desires, and break the restraining bonds of reason. There are also other tendencies that will make him abhor the world and renounce society, because of reverses that he has sustained and continued troubles and sorrows that have befallen him, and so he would turn to the higher spiritual life. Neither of these plans is commendable. The latter (if generally followed) would bring about destruction of the social order. The former would lead to his ruin in this world and in the next. The exalted Creator, in His compassion and infinite goodness to man, favoured him with a means by which he may improve his condition and direct aright his ways, leading to happiness here and hereafter. This means, which points out the middle road between reason and physical desire, is the Torah which is faithful, preserves righteousness outwardly and inwardly, keeps man away from his lusts in this world and reserves for him his recompense at his latter end, as Scripture saith, "Incline thine ear and hear the words of the wise . . . for it is a pleasant thing if thou keep them within thee . . . That thy trust may be in the Lord, I have made known to thee . . . Have I not written for thee excellent things in counsels and knowledge, that I might make thee know the certainty of the words of truth, that thou mightest answer the words of truth to them that send [enquiries] unto thee" (Prov. 22:17-21). Second, the intellectual urge to the service of God does not lead to the recognition of active obligations such as prayer, fasting, alms-giving, tithing, deeds of benevolence. Nor does one thereby attain knowledge of the terms of punishments incurred by one who is negligent in service. In all this, there is need of a stand and definiteness in the way set forth by the Torah and the prophet's instruction, so that by

המכוון ממנו בהתקבצם והיא עבודת ה' יתברך כמו שנאמר (קהלת ג'), והאלהים עשה שייראו מלפניו. והשלישי, כי ההערה השכלית איננה כוללת כל המצווים מפני קוצר מחשבת קצתם ויתרון הכרת קצתם על קצתם, וההערה התוריה כוללת כל מי שהגיע לתנאי הצווי על דרך שוה ואם הם חלוקים בהבנתם אותו, כמו שהקדמנו בסוף השער הראשון מן הספר הזה, ויש שיהיה האדם מקצר בקצת עניניו ומוסיף בקצתם ומתחלפת הערת השכל בו כהתחלף הכרתו, וההערה התוריה אינה מתחלפת בעצמה, אבל צורתה צורה אחת לנער ולכחור ולישיש ולזקן ולמשכיל ולכסיל, ומתחלף המעשה שיהיה מחמתו בכל אשר זכרנו (ספרים אחרים: באשר ספרנו), כמו שאמר הספר בכלילת ההערה התוריה לכל העם (דברים ל"א), הקהל את העם האנשים והנשים והמף וגרך אשר בשעריך וגומר, ואמר (שם), תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל באזניהם. והרביעי, כי מן הידוע כי עבודות בני אדם חייבין בהן כפי מעלות המובות עליהם. ובכל דור ודור מתחדשות סבות לעם זולתי עם אחר מכיאות ליחדם בפוכה מאת ה' יתברך, וצריך בעבורה שיתיחדו גם הם מתוספת עבודת הבורא מכלעדי שאר העמים, ואין דרך לדעת זה מצד השכל לבדו, כאשר בחר בנו בהוציאו אותנו מארץ מצרים ובקיעת ים סוף ומה שכמוך להם מן הפוכות, אשר אין צורך לזכרם בעבור שהן ידועות ומפורסמות, ויחדנו הבורא יתברך משאר האומות בעבודה חייבנו כה להודות לו, וייעד אותנו על קבלתה מהגמול בעולם הזה וכבא מה שלא יסופר מרוב חסד ומוכה ממנו יתכרך, וכל זה לא יתברר כי אם בתורה, כמו שאמר הכתוב (שמות י"מ), אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי. ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי וגומר ואתם תהיו לי

their combination* the Divine purpose may be achieved in orderly fashion —that purpose being the service of God (exalted be He), as it is said, "And God made it, so that man should fear before Him" (Eccles. 3:14); that is to say, God gave us a law to teach us His service. Third, the intellectual urge cannot comprehend equally all who are under the obligation of service, because some human beings are of limited intelligence, while some are superior in apprehension. But the urge of the Torah applies equally to all who have reached the status subjecting them to this service, even though they vary in their understanding of it, as we have noted at the close of the first treatise of this book. It sometimes also happens that a person falls short in some duties and exceeds The intellectual stimulus varies in different individuals in accordance with their capacity of apprehension. But the urge of the Torah is not subject to variation. Its obligation is the same for the child, the youth, one advanced in years and the old man, the wise and the foolish, even though the resulting practice varies in different classes of individuals. And so Scripture says in regard to the comprehensive character of the instruction of the Torah for all the people, "Gather the people together, men and women, and children, and the stranger that is within thy gate, (that they may hear and that they may learn and fear the Lord your God . . .)" (Deut. 31:12). Further, it is said, ". . . thou shalt read this law before all Israel in their hearing." (Deut. 31:11).

Fourth, it is recognised that the obligations of human beings to render service are proportionate to the degrees of benefits conferred upon them. In every period there have been events which occasioned one people to be singled out from all other peoples for special benefits that God bestowed on it. It follows that individuals belonging to that people are on that account under special obligation to render additional service to the Creator beyond that required of other peoples. There is no way of determining by the intellect alone what this service should be. Thus God chose us from among other nations by bringing us out of the land of Egypt, dividing the Red Sea and conferring other benefits subsequently. too well known to be mentioned. Furthermore, the exalted Creator specially distinguished us from all other nations by giving us a religion for which we are under an obligation of gratitude to Him; and, in return for our acceptance of this religion, He has assured us a recompense in this world and in the next,-an abundance of grace and goodness. emanating from Him, that is indescribable. All this can only be clearly made known to us by the Torah, as Scripture saith, "Ye have seen what I did unto the Egyptians and how I bore you on eagles' wings. and brought you unto myself. Now, therefore, if ye will obey my voice

^{*}The urge of Torah and of the intellect, or of the Torah and instruction of the prophets.

ממלכת כחנים וגוי קדוש וגומר. והחמישי, כי ההערה התוריה היא הקדמה ומכוא אל הערת השכל וראיה עליו, בעבור צורך האדם בנערותו אל חנוך והנהגה ולמנוע תאוותיו עד שיחזק ויכון שכלו, וכן הנשים וקלי הדעת מן האנשים אינם נמשכים אחר הנהגת השכל מפני חלישות איסורו בהם וקשורו אותם, והצריך הדוחק להנהגה בינונית שיסבלוה ולא יבצר מהם לעמוד בה, ועל כן נוסדו התורות על קטבי היחול והרהות, ומי שאינו מקצר בחיובי העבודה, יהיה במדרגת החסידים הזכים ויהיה ראוי לגמול העולם הזה והבא, ומי שעולה ממנה אל העבודה שהיא מדרך הערת השכל. יגיע אל מדרגת הנביאים ובחירי עליון החסידים ויהיה גמולו בעולם הזה השמחה במתיקות עבודת ה' כמו שכתב הנביא (ירמיה מ"ו), נמצאו דבריך ואוכלם ויהי דברך לי לששון ולשמחת לבבי וגומר, ואמר (תהלים ס"ד), ישמח צדיק בה' וחסה כו ויתהללו כל ישרי לב, ואמר (שם צ"ז), אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה. וגמולו לעולם הבא להגיע אל האור העליון אשר לא נוכל לספרו ולא לדמותו, כמו שאמר (זכריה ג'), אם בדרכי תלד ואם את משמרתי תשמור וגם אתה תדין את כיתי וגם תשמור את חצרי ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה, ואמר (תהלים ל"א), מה רב פובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כך נגד כני אדם, ואמר (ישעיה ס"ד). עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו. והששי, כי התורה כללה שנינים לא יוכל השכל (ספרים אחרים: הספר), לבאר אופני חיובם, והם המצוות השמעיות וכללים משרשי השכליות, וזה היה בעבור שהיה העם ישנתנה להם התורה בעת ההיא בענין גובר התאוות הבהמיות עליהן זנהלשו מדעם והכרתם מהכין הרבה מן השכליות, ונתנה בהם התורה בזה מנהג אחד ושבו השכליות והשמעיות אצלם שוים כהערה עליהם, ומי

indeed, and keep my covenant, (then ye shall be a treasure unto me above all people) and ye shall be unto me a kingdom of priests and a holy

nation" (Ex. 19:4-6).

Fifth, the stimulus of the Torah is a preparation for, and introduction to that of the intellect, the reason being that a man in his youth needs training and guidance, and restraint from yielding to his passions, till the time comes when his understanding has become strong and firm. So, too, some women and frivolous men do not follow the intellectual lead, because its control over them is weak and loose. This condition made it necessary to provide guidance of a medium character which they can endure and which will not be impossible for them to stand. Hence, the instructions of the Torah turn about hope and fear-the poles of its axis. Whoever does not fall short in fulfilling the obligations of this service belongs to the class of the truly pious and is worthy of reward in this world and in the next. But one who rises from this stage to the service of God, induced by reason, reaches the degree of the prophets and the elect of the Supreme —the saints. His recompense here on earth is joy in the sweetness of the service of the Lord, as the prophet said, "Thy words were found, and I did eat them; and Thy word was unto me the joy and rejoicing of mine heart; for I am called by Thy name, O Lord God of hosts" (Jeremiah 15:16); furthermore, "The righteous shall be glad in the Lord and trust in Him; and all the upright in heart shall glory" (Ps. 64:11); furthermore, "Light is sown for the righteous, and gladness for the upright in heart" (Ps. 97:11). His reward in the world to come will consist in his attaining the highest illumination which we are unable to describe or picture, as it is said, "If thou wilt walk in my ways and if thou wilt keep my charge, . . . I will give thee a place to walk among these that stand (Zachariah 3:7); further, "How great is Thy goodness which Thou hast laid up for them that fear Thee, which Thou hast wrought for them that trust in Thee before the children of men" (Ps. 31:20). Furthermore, "Eye hath not seen, O God, beside Thee, what He will do for one that waiteth for Him" (Isaiah 64:3).

Sixth, the Torah includes prescriptions, the obligation of which reason cannot explain, namely, those precepts which we obey on the ground of traditional authority as also certain principles that lie at the root of rational precepts. This is because the people to whom the Torah was given were at that period in such a condition that animal lusts dominated them and were too weak in their knowledge and perceptive faculties to apprehend many of the rational precepts. The Torah, therefore, used one method only for the rational precepts and for those resting on authority. The people were exhorted in the same way in regard to both classes of duties. An individual whose understanding and perception are strong, will exert himself and undertake the obligation of fulfilling them on both grounds-

ששכלו והכרתו חזקים יתעורר אליהם ויקבלם על עצמו לשני הפנים, ומי שנחלש שכלו מדרך חיוכם יקכלם מצד התורה בלבד וינהג בהם מנהג השמעיות, והיתה בזאת תקנת הכל כמו שאמר (משלי ג'), דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום. והשביעי, כי התורה נגיע אליה במציעות אדם שיראו על ידו אותות זמופתים כל בני אדם שוים בהם מצד הרגשותם לא יוכלו לדהותם, ויתברר להם מה שהוא בא בו משם הכורא במופתים מורגשים ושכליים, וזאת תוספת על מה שהומבעו אליו בשרש הבריאה והיצירה מן ההערה השכלית, ומי שיבחן מובות האלהים עליו אשר ישתוה בהן עם כל בני אדם, יאמין כחיוב קבלת עבודת האלהים בכל מיני [ההערה] השכלית, וכשיכחן מובות הבורא עליו אשר יחד בהן עמו משאר העמים, יאמין בחיובו במצות השמעיות מבלעדי שאר האומות. וכן כאשר יבחן שובות האלהים עליו אשר יחד כהן שכפו מבלעדי שכפי שאר עפו בכהונה ולויה, יאמין כחיובו כמצוות אשר יחד בהן האלהים שבמו. ועל כן תמצא תורות כהונה ארבעה ועשרים, כנגד ארבעה ועשרים מובות שהמיב בם הבורא לכהנים והם ארבעה ועשרים מתנות כהונה. ועל ההקשה הזאת כל מי שיחד אלהים אותו כמוכה מכלעדי שאר כני אדם, צריך שיחייב את עצמו עבודה שיתיחד בה מבלעדיהם, עם השתדלו בעבודה הכוללת אותו עמהם כפי יכלתו והשגתו להודות לה' יתברך על מה שיחדו בו מן המוב, ויהיה גורם התמדתם ולהוסיף לו עליה ולגמול על עבודתו בבא, ולא יהיה כמי שנאמר בו (הושע ב'), וכסף הרביתי לה וזהב עשו לבעל, ומי שמקצר בעכודה על מה שיוחד בו מן המוכה, יגרום לו לקצר כמה שיוחדה כו משפחתו, ואחר כך במה שיוחד בו עמו ויניח את התורה, וכיוז שאינו מקבל את התורה אינו מקבל היובי השכליות, וכשאינו מקבל מה שמחייבו

that they are rational and authoritative. And one whose intellect is too weak to perceive their rational ground will accept them because the Torah exhorts him, and will treat them as authoritative precepts. Thus all classes will be benefited, as it is said, "Its ways are ways of pleasantness, and all its paths are peace" (Prov. 3:17).

Seventh, we come to the Torah through a human intermediary (Moses) by whom were shown signs and demonstrations equally perceived by all the people with their senses, the evidence of which they could not deny. Hence, the message which he brought with him in the name of God was demonstrated to them through the senses as well as the intellect. The demonstration through the senses was an addition to the intellectual stimulus which human beings naturally possess. Whoever considers God's bounties, bestowed upon him, in common with all other human beings, will faithfully accept the obligation of the service of God in the ways indicated by his intellect. Whoever reflects on the Creator's special bounties to him by which his people has been distinguished from other peoples, will faithfully accept the special obligation to obey the precepts that are binding on his people, on the authority of the Torah and are not binding on other peoples. And when one considers God's bounties to him, by which his tribe has been distinguished from the remaining tribes of his people, such as, priesthood or the levitical degree, he will faithfully accept the obligation to fulfill precepts by which God has distinguished his class. Hence you find twentyfour priestly ordinances corresponding to twenty-four special benefits which the Creator bestowed upon the priests. These are the twentyfour priestly dues. Analogously, anyone whom God has distinguished by special favours beyond those enjoyed by other human beings, should undertake a special service not incumbent on them, striving at the same time, according to his capacity and conception, to fulfill the duties in the obligation of which he is included with them and thanking God, blessed be He, for the bounty with which God specially favoured him. Thus will he insure its continuance and increase, and will also receive his reward in the world to come. A person should not behave like the one of whom it is said, "And silver I gave her in abundance and gold which they prepared for Baal" (Hosea 2:10).

One who falls short in the special service which he has to render for the bounty with which he has been specially favoured, will be induced to fall short in the service specially incumbent upon his tribe and afterwards in that incumbent upon his people, and at last he will renounce the Torah altogether. Not accepting the Torah, he will not even accept the obligation of the precepts that reason dictates. If he does not accept the obligation enjoined by the faculty of reason with which he is en-

השכל עם המצאו לו והתעורר עליו, יצא לו מתכונת החי המדבר ויהיו הבהמות מבינות דרך תקנתם יותר ממנו, כמו שאמר (ישעיה א'), ידע שור קונהו וחמור אבום בעליו ישראל לא ידע עמי לא התבונן, והיה דרכו כדרך מי שנאמר עליו (תהלים ל"ז), כי רשעים יאבדו ואויבי ה' כיקר כרים כלו בעשן כלו:

dowed, and its monition, he loses the character of a rational creature; and the cattle understand how to improve their condition better than he does, as it is said, "The ox knoweth his owner, and the ass his master's crib; but Israel doth not know; my people doth not consider" (Isaiah 1:3). Such a person's fate will be like that of one, concerning whom it is said, "But the wicked shall perish; and the enemies of the Lord shall be as the fat of lambs, they shall be consumed; into smoke shall they be utterly consumed" (Psalm 37:20).

פרק ד. וראוי לנו לכאר צורת ההערה התוריה וחלקי התורה ומעלות אנשי החכמה ותכונתם ואמונתם כה וקבלתם אותה, ואומר כי ההערה התוריה היא חזון מאת האלהים על ידי איש מבני אדם כמה שהוא מוב בעיניו מהם מעכודתו לגמלם על קבלתה גמול בעולם הזה ובעולם הבא חסד ונדכה ומוכה, והתורה חולקת מעשי בני אדם לשלשה חלקים: צווי ואזהרה ומותר. והצווי מתחלק לשני חלקים. אחד מהם מצות הלבבות, והם הדברים אשר יתכנו באמונת הלב, כיהוד האל והיות הלב שלם עמו וכפוח עליו והמסר אליו ורצות כגזרתו והאמן כנכיאיו וכתורתו וירוא אותו ושמור מצותיו והמחשבה בפליאותיו והכחינה במוכותיו, והרבה כזה ממה שיארך ספורם, ומהן מצות הלבכות והאברים יחדיו, כיחוד הלשון עם חלכ וקריאת ספר התורה ולמודו והתפלה והצום והצדקה והשביתה מן המעשים בשבתות ובמועדים ועשות סוכה ולולב וציצית והדומה לזה. האזהרה מתחלקת גם כן לשני חלקים, אחד מהם חובות הלכבות וחשני חובות האברים, והאזהרה שבחובות הלבכות כשתוף עם הבורא בסתר ובחונף ואהבת עשות מה שהזהיר האל מלעשותו, והגאוה והגוכה והגאוז וכזות בני אדם ולעוג לנביאים ולדבריהם הבאים מהאלהים על לשונם ומאום במוב ואנשיו ומצוא קורת רוח במרעים והקנאה וההמדה ואהכת הרע לבני אדם והתקצף על גזרות הכורא והרכה כזה, אך הוכות האכרים המוזהר מהם

CHAPTER IV.

It is now proper for us to explain the form in which the Torah urges one to the service of God, and its divisions; the various degrees attained by those who occupy themselves with the wisdom of the Torah, their char-

acters, their faith in the Torah and their acceptance of it.

I assert that the urge of the Torah is a revelation from God, through the medium of a certain individual, a revelation which prescribes to human beings the service to be rendered by them to Him that would be pleasing in His sight, so that, out of His loving-kindness and goodness, He may bestow upon them, for their acceptance of it, a reward in this world and in the world to come.

The Torah divides human actions into three classes: those that are

commanded, prohibited and permitted.

Those commanded fall into two divisions. One of these consists of duties of the heart. These, grounded in genuine faith, are acceptance of the Unity of God; being whole-heartedly sincere with Him, trusting in Him, being devoted to Him, submitting to His decree, believing in His prophets and in His law, revering Him, keeping His commandments, meditating on His wondrous deeds, investigating His bounties and many more duties of the same character too numerous to set forth in detail.

There are also duties that claim devotion of the heart together with physical activities, such as consistency in speech and thought, reading and studying the book of the Law; praying, fasting, alms-giving; rest from labour on Sabbaths and Festivals, erection of a tabernacle (for the Feast of Tabernacles), taking the palm-branch (and the three other plants on

that feast); wearing fringes, and similar precepts.

Prohibitions also fall into two divisions. One division consists of duties of the heart. The other comprises active duties. Prohibitions in the category of duties of the heart are, for example, associating in the worship of God any other being with Him, either secretly or hypocritically;* loving to do that which God has forbidden; pride, haughtiness, contempt for human beings, mocking the prophets and the messages they utter and that come from God; abhorring good and those who do good; finding pleasure in evil doers; jealousy, covetousness, desiring to hurt human beings; resentment at the Creator's decrees, and many sentiments and emotions of a similar character.

^{*}Secretly: believing in God and also in another being; hypocritically: worshipping God, while believing not in Him but in another being.

השתוף עם הכורא בגלוי ושבועת שקר והכזב והרכילות ואכילת האסור והבעילות האסורות ושפיכות דמים והרכה כזה. והמותר מתחלק לשלשה חלקים: די הספוק והרכוי והקצור. ודי הספוק הוא מה שאי אפשר לאדם לעמוד בלעדיו בתקנת גופו והנהגת ענינו, כמו המזון במאכל וכמשתה והלבוש והמכסה והדבור מה שהוא צריך אליו בסדור עניניו ופעולותיו וסחורתו והשתמשו בכל מיני תנועותיו ושיקח מהם כדי הספוק והנכונה אשר בהם יכון ענינו, כמו שאמר הכתוב (תהלים קי"ב), מוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו במשפם. והחלק השני שהוא הרבוי, והוא טבור גבול די הספוק אל התוספות אשר אין צורך כהם לאדם, כמו הרבוי מן המאכל והמשתה. וכבר הזהיר ממנו החכם באמרו (משלי כ"ג), אל תהי בסובאי יין בזוללי כשר למו. וכן שיפליג להתקשם במלבושים ומרחיב במשכנים ללא דוחק, ומותרי הדברים אשר איננו במוח שלא יכשל בהם, כמו שאמר החכם (שם י'), ברב דברים לא יחדל פשע. זרוב הבעילות, ובו אמר (שם כ"ם), ורועה זונות יאכד הון, ואמר (שם ל"א), אל תתן לנשים חילך, ואמר במלך (דברים י"ז), ולא ירבה לו נשים. והשתדלות ברוב הקנין וקבוץ הממון ובה נאמר (משלי כ"ג), אל תיגע להעשיר מבינתך חדל, ואמר במלך (דברים י"ו), וכסף ווהב לא ירכה לו מאד. וכל מה שוכרנו בתקנת הגופות והנאותם מגונה באחרונה, מפני שמכיא האדם אל מה שהוהיר הבורא ממנו ואסר אותו. והחלק השלישי מן המותר הוא הקצור, והוא שלא יגיע האדם אל גדר די ספוק במאכל ובמשתה ובמלבוש ובדבור בעסק בצרכי המזון והדומה לזה, וזה יחלק לשני חלקים, שיהי' חסידות או לענין העולם. ומה שיש ממנו לחסידות ולהתקרב בו אל ה' על דרך הפרישות הוא משובח ויש עליו גמול, כמו שאמר החכם (קהלת ז'), לכ חכמים בבית אבל ולב כסילים בבית שמהה, ומה שיש ממנו לענין העולם והוא להותיר ממנו (ספרים אחרים: ממונו) או לשכח אותו שהוא פורש מן המותר ומכתפס

The following are examples of prohibitions of actions: open association of anyone with God in the worship of Him, false swearing, lying, talebearing, eating forbidden food, indulgence in forbidden sexual intercourse,

bloodshed, and many offences of similar character.

Things permissible also fall into three divisions, namely, the sufficient, the excessive and the deficient. The sufficient is that which is indispensable for preservation of the body or management of one's affairs, in food and drink, clothing and covering; necessary speech in conducting one's business, activities and commercial transactions; all kinds of physical movements and their proper employment to the extent needed for the proper maintenance of one's social position, as Scripture saith, "Good is a man who is gracious and lendeth; he guideth his affairs with discretion" (Ps. 112:5). The second division applies to cases where one exceeds the limit of the sufficient and adds that of which one has no need, such as excess in food and drink, against which the sage warned us when he said, "Be not among wine bibbers; among greedy eaters of flesh" (Prov. 23:20). So, too, extravagance in personal adornment, dress, luxurious homes, and superfluity in speech, in regard to which there is no assurance that one will not stumble because of them, as the wise man said, "In the multitude of words there wanteth not sin" (Prov. 10:19). Furthermore, excess in sexual indulgence, concerning which the sage said, ". . . He that keepeth company with harlots destroyeth his substance" (Prov. 29:3, cf. 31:3). It is also said concerning kings, "Neither shall he multiply wives unto himself" (Deut. 17:17): striving for large possessions and accumulation of money, of which it is said, "Labour not to be rich, cease from thine own wisdom" (Prov. 23:4). Concerning the king, it is said, "Neither shall he greatly multiply to himself silver and gold" (Deut. 17:17). So, too, whatever we mentioned above as conducive to physical improvement and enjoyment may be reprehensible if it misleads one to that which the Creator warned us against, and forbade.

The third division in the use of things permitted is the deficient. This is the case when a person denies himself what is necessary in food and drink, clothing, speech, or in the occupation by which he will obtain what he needs for his maintenance in food and other requisites. Deficiency falls into two subdivisions. It may be motivated by extreme piety or by worldly considerations. If the motive is a pious one, proceeding from a longing for nearer and closer communion with God by asceticism, it is laudable and will be recompensed, as the sage said, "The heart of the wise is in the house of mourning; but the heart of fools is in the house of mirth" (Eccles. 7:4). If the motive is worldly, namely, to leave money, or be praised as one who abstains from what is permitted but superfluous and takes from the world less than he needs

מן העולם בפחות ממזונו זה מגונה, מפני שהוא יוצא מנתיב הבחינה והוא
חומם את גופו וזה מפני רוב אהבתו בעולם. ואמרו קצת החכמים, מי שפורש
מן העולם לאהבת העולם כמי שמכבה האש בתבן, אבל הדבור והשינה
הקצור בהם משובח, הדבור מפני שהשתיקה אחריתה יותר מובה, כמו
שאמר החכם (שם ה'), אל תבהל על פיך ולבך אל ימהר להוציא דבר לפני
האלהים כי האלהים בשמים ואתה על הארץ על כן יהיו דבריך מעמים,
אבל השינה כמו שאמר (משלי ו'), מעם שנות מעם תנומות מעם חבוק
ידים לשכב:

וכבר התבאר במה שזכרנו שכל מעשי האדם אינם יוצאים מצווי ואזהרה ודי הספוק, כי כל מה שיוצא מגדר די הספוק או אל התוספת או אל החסרוז, אינגו נמלם מהשיג כצווי אם יהיה לשם שמים, או באזהרה אם לא יתיה לשם שמים. וכאשר נחקור על די הספוק להגיע מן העולם אל המזון, נמצאנו מצווה בו, כמו שאמר בראשית היצירה (בראשית א'), ויברך אותם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורכו ומלאו את הארץ וכבשוה, ואמר אחר כך, הנה נתתי לכם את כל עשב זורע זרע אשר על פני כל הארץ. אם כן די הספוק כמזון נכנס כשער הצווי. וכיון שהוא כן כבר התברר כי כל מעשי כני אדם אינם יוצאים מן הצווי והאזהרה. ובאור זה כי כל העושה מעשה אם הוא מן הצווים הוא מעשה מוב, ואם יניח מעשותו והוא יכול לעמוד בחובתו הוא מקצר, וכן מי שעושה דבר מן האזהרות הוא חומא, ואם יניח מעשותו הוא צדיק כשיניחנו בעבור יראת ה', כמו שאמר הכתוב (תהלים קי"מ), אף לא פעלו עולה בדרכיו הלכו, ואם יעשה מן המעשים המותרים על דרך שוה ונכונה הוא צדיק, כאשר אמר (שם קי"ב), מוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו במשפם, ואם יהיה מרבה ועובר די הספוק הוא מקצר, מפני שהוא מביא למה שהזהיר ממנו האלהים, ואם יקצר מדי הספוק אם יכלתו עליו ותהיה כונתו ליסר נפשו בעבודת ה' ולמשול בתאוותיו כדי להתקרב אל האלהים או לפרוש מן העולם ולנמות אל העולם הבא, הוא צדיק ומעשהו טוב, ואם אינו לשם שמים, הוא מקצר ומעשהו מגונה:

in food, it is reprehensible, for a person who acts thus departs from the path of what experience has shown to be normal, and robs his body of its needs. All this comes from excessive love of this world, in reference to which a sage said, "He who separates himself from the world, out of love for the world, is like one who would extinguish a flame with straw." But to be sparing in speech and in sleep is praiseworthy; in speech, because in the end silence is better, as the wise man said, "Be not rash with thy mouth, and let not thy heart be hasty to utter anything before God; for God is in heaven and thou art on earth; therefore let thy words be few" (Eccles. 5:1). Similarly, in regard to sleep, it is said, "Yet a little sleep, a little slumber, a little folding of the hands to sleep. (So shall thy poverty come as a traveller, and thy want as an armed man.)" (Prov. 6:10).

In what has been mentioned, it has thus been demonstrated that all human activities belong either to those commanded, forbidden or permitted,—the last to the extent that is sufficient. For, whatever passes outside that which can be defined as sufficient, and is either superfluous or deficient, belongs to the category of what is commanded, if done for the sake of God; or it belongs to the category of the forbidden, if it is not done for His sake. Enquiring more closely into what is sufficient, for example, in obtaining a livelihood, we find this too in a commandment, set forth in the account of Creation, "And God blessed them, and God said unto them: 'Be fruitful and multiply, replenish the earth and subdue it.'" (Genesis 1:28). And it continues, "Behold, I have given you every herb bearing seed, which is upon the face of all the earth" (ibid. 1:29). Hence, to seek a sufficiency in food belongs to the class of the commanded.

This being the case, it has been demonstrated that all human activities are included in what is commanded or prohibited. If what is done is a good deed, it is something commanded. If one is able to do it and neglects his obligation, he falls short in his duty. So, too, if one does one of the things that are prohibited, he is a sinner. If he abstains from doing it, he is a righteous man, provided that he abstains out of fear of God, as Scripture saith, "They also do no iniquity. They walk in His ways." (Psalm 119:3). And so, if one does one of the things permitted, in the right and proper way, he is righteous, as the Psalmist said, "A good man is gracious and lendeth; he conducteth his affairs with discretion" (Psalm 112:5). If he, however, exceeds and goes beyond what is sufficient, he fails in his duty, because this will mislead him to what God warned against. So, too, if he denies himself what is sufficient when he is in a position to secure it, his aim being to train himself in the service of God and in control of his passions, so as to come nearer to God or separate himself from this world and direct his attentions to the better world hereafter, he is righteous and his conduct is good. But if he does

והנה נחלקו מעשי בני אדם אל טוב ואל רע, והמשכיל מי ששוקל את מעשיו קודם עשותם במשקל הזה ויבחן אותם במחשבתו המובה וכח הכרתו, ויכחר במוב מהם ויעזוב זולתו, כמו שאמר דוד עליו השלום (שם קי"ם), חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך, חשתי ולא התמהמהתי לשמור מצותיך, והראיה על ברור מה שזכרנו מהמעשים המובים והרעים, מה שאמר החכם (קהלת י"ב), כי את כל מעשה האלהים יביא במשפט על כל נעלם אם מוב ואם רע, והנה הכנים המעשים כלם תחת מוב ורע, והוא מה שזכרנו מענין המשוכח והמגונה, וכבר התבאר כי מעשי בני אדם יחלקו לשני חלקי התורה, רצוני לומר, הצוויים והאזהרות לבד, ומפני שהיתה התורה מלות וענינים נחלקו בני אדם בחכמת התורה על עשר מעלות: תחלתם אנשים למדו החומש והמקרא, והספיק להם בגירסת הפסוק מכלי הבנת ענין ואינם יודעים פירוש המלות ושמוש הלשון, והם כתכונת חמור נושא ספרים. והשנית, אנשים בקשו לברר קריאתם ולשמור התנועות, ושמו השתדלותם בידיעות מקומות הנקוד, והם בעלי הנקוד והמסורת. והשלישית, אנשים ראו חסרון מי שקדם זכרם והשתדלו לדעת עלות הנקוד והמעמים וחברו אליהם דעת שמוש הלשון ודקדוקו ודעת השמות והפעלים ותיכות המעם והסמוך והנפרד וספור העבר כלשון עתיד והצווי בלשון המקור והשלם והחסר והנח והכפול והנראה והנסתר והדומה לזה. והרביעית, אנשים שהוסיפו על מה שהקדמנו זכרם בפירוש המלות המסופקות בספרי הקדש והגראה מן הפשמ וחקרו עם זה על ידיעת

this not for the sake of God, he falls short in the fulfilment of his duty, and his conduct is reprehensible.

Human actions fall into the categories of good and bad. The sensible person is one who weighs his actions before he does them, as is here set forth, examines them carefully with his mind, chooses what is good among them and abandons what is not good, even as David (peace be unto him) said: "I thought on my ways and turned my feet unto Thy testimonies. I made haste and did not delay to keep Thy commandments" (Psalm 119:59-60).

That this division of deeds into good and evil is correct is proved in the wise man's statement: "For God will bring every deed into judgment with every secret thing, whether it be good or evil" (Eccles. 12:14). The sage thus places all actions under two categories, good and bad; this coinciding with what we call laudable and reprehensible. In the Torah, also, as has been explained, human actions fall only into two classes, affirmative commandments and prohibitions.

As the Torah consists of words and meanings, individuals, in respect

to their apprehension of its wisdom, fall into ten graded classes.

The beginner's class consists of those who have learnt the Pentateuch and the rest of the Scriptures and are satisfied with their ability to read the text without any understanding of the contents. They do not know the meaning of the words nor have they any acquaintance with the grammar of the language. They are akin to a donkey laden with books.

The second class consists of those who have tried to learn to read correctly, pay heed to the vowels and specially concentrate their attention on the right position of the accent. They [may be said to] belong to

the class of Punctators and Massorites.

The third class consists of those who have noted the insufficiency of the aforementioned classes and have striven to know the principles of punctuation and musical accentuation (neginoth). They have in addition sought to acquire knowledge of the correct use of the language and its grammar,—nouns and verbs, modifying parts of speech (prepositions, conjunctions and adverbs) absolute and construct forms (of nouns and adjectives); use of the future to express the past and of the infinitive to express the imperative; the various classes of verbs: complete (all three letters sounded), defective (one letter omitted), silent (one or two letters not sounded), duplicate (verbs with the second and third letters the same); the apparent and the hidden.*

The fourth class consists of those individuals who have advanced beyond the preceding classes in their ability to explain words of doubtful meaning in the Holy Scriptures, and in their understanding of the plain

^{*}Closed and open syllables; the former ending in a consonant, the latter in a vowel sound.

העובר והאמיתי כלשון העברית, והשמות הדומים ושאינם דומים והנגזרים ושאינם נגזרים והזרים, וכן בתארים ובפעלים והדומה להם. והחמישית, אנשים שהוסיפו על מי שהקדמנו זכרם בדעת עניני ספר הקדש ולהבין שרשיו ולחקור על העובר והאמיתי מעניניו כגשמות הנזכרת בן, והם המפרשים ספר האלחים כנראה ממנו ואין סומכים על הקבלה. והששית, אנשים סמכו על הקבלה הקדמונית שהיא המשנה, והגיעו לקצת חיוכי התורות והמצות והדינין מכלי עיון כתלמוד. והשביעית, אנשים שהוסיפו על כל מה שזכרנו בענין התלמוד והשתדלו בגרסות וקריאת הלכותיו מבלי פרוק קושיותיו ופתח סתומותיו. והשמינית, אנשים לא הספיק להם מחכמת התורה מה שהספיק למי שקדם זכרו, עד שהמריחו את עצמם להבין דברי אנשי התלמוד ולהתיר ספקותיו ולפתוח סתומותיו לקנות בזה השם והתפארת, והם מתעלמים מחובת הלכבות ואינם מתעוררים למפסידי המעשים, כלו ימיהם בידיעת הענינים הנכרים מתולדות הדינין והזר הקשה מפסקי הדינין וזכרו מהלוקת בעלי התלמוד בחדושין הנופלים בדינין. והתעלמו מעיין במה שאין להם רשות להתעלם ממנו מעניני נפשותם אשר הם חייבין לחקור עליו, מאמתת אותות הנביא עליו השלום והקבלה ותנאיה אשר בהם תתכרר, ומה שחייבנו כו הכורא מהכאת הראיות עליו בשכלנו ולעבדו כלב שלם. והרבה כזה ממה שאני עתיד לכארו מאשר יושג בדרך השכל בשער הזה. והתשיעית, אנשים שהגיעו נפשותם לדעת חובות הלבבות והאברים ומפסידי המעשה, והבינו פשמ דברי הקדש ומצפוני ענינו ועמדו על אמתת הקבלה מן הכתוב והמושכל, וסדרו הדינין וחלקו חובות

sense of the text. They have also investigated the figurative and the literal meaning of words in the Hebrew language; homonyms and synonyms; derivative nouns (derived from other words), primary nouns, foreign nouns; and so with adjectives and verbs.

The fifth class consists of those who have advanced beyond the preceding classes in their knowledge of the subject-matter of the Holy Scriptures, have sought to understand its fundamental principles and have endeavoured to investigate the metaphorical sense and the true meaning of its contents with regard, for instance, to the anthropomorphic expressions in the Bible. These are the expositors of the divinely inspired books according to the plain meaning without reference to the traditional interpretation.

The sixth class consists of those who lean on ancient tradition as contained in the Mishnah, so that they have attained knowledge of some of the laws, commandments and juridical rules without studying the Talmud.

The seventh class comprises those who have added to what we have just mentioned an intense study of the Talmud and devoted themselves to a knowledge of its text, reading its decisions without attempting to answer its questions and clearing up its difficulties.

The eighth class consists of those who were not satisfied with the knowledge of the Torah, which had been sufficient for the previous class, but exerted themselves to comprehend the dicta of the Talmudic authorities, resolve the doubtful points and elucidate the obscurities, with the purpose of winning a name and glory. But they ignore the duties of the They pay no attention to what would be detrimental to their religious and moral activities. They spend their days in the study of singular deductions from the legal principles and of what is strange and difficult in the final decisions; they cite the conflicting views of the Talmudic authorities on novel points of law while they neglect topics which they have no right to do-topics that affect their spiritual interests which it is their duty to investigate, such as the truth of the prophet's signs and of tradition, and the modes by which it can be demonstrated; the obligation which the Creator has imposed upon us to adduce with our reasoning faculties proofs of His existence and to serve Him with a perfect heart, and many similar points that can be intellectually apprehended and which I will explain in this treatise.

The ninth class consists of those who have exerted themselves to know the duties of the heart as well as the active duties and also what is detrimental to right conduct; who understand the plain sense of the Holy Scriptures as well as their inner meaning, and have arrived at a conviction of the truth of tradition, based on Scripture and on reason; have arranged the laws into an orderly system, divided the practical duties in accordance

המעשים כפרי הראוי לעניני כל זמן, והתחלקות דיני כל מקום, אחר שהבינן שרשי ספר התורה ונזהרו כם והזהירו עליהם עם הפקת האמת כסתר וכגלוי ונמות עם האמת באשר הוא נומה. והם בעלי הגמרא והגאונים הנוהגים מנהגיהם אחריהם. והעשירית, אנשים שירשו חכמת התורה מהנביאים בכל פירושיה ותולדות שרשיה, והן אנשי כנסת הגדולה ומי שקבל מהם מן התנאים והם בעלי המשניות והברייתות, כמו שנזכר במסכתא אבות, משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה ואנשי כנסת הגדולה לשמעון הצדיק ושמעון הצדיק לאנמיגנוס ואנמיגנוס ליוםי בן יועזר ויסף בן יוחנן איש ירושלים, והם מסרוה ליהושע בן פרחיה ונתאי הארבלי והן מסרוה ליהודה בן מבאי ולשמעון בן שמח והם מסרוה לשמעיה ואבמליון, ומהם לשמאי והלל, ומהם לרכן יוחנן כן זכאי ורכן יוחגן כן זכאי לרבי אליעזר ורבי יהושע ורבן גמליאל ורבי אלעזר בן ערך ורבי יוסי הכהן ושמעון בן נתנאל, ומהם לרבי עקיבא ורבי אלעזר בן עזריה ורבי מרפון ורבי שמעון כן גמליאל, ומהם לרבי מאיר ורבי יהודה ורבי יוםי ורבי שמעון ורבי יהודה הנשיא, והוא רבינו הקדוש אשר קבץ עניני המשנה וסדרם וחלקם לפרקים וחברם, והוא עיקר כל הקבלה שסומכים עליו בתורתנו:

אך דעות אנשי התורה כאמונתם וקבלת עבודת ה' יתברך הם על עשר מדרגות, תחלתם אנשים נשא אותם המכלות גם גובר התאוות עליהם למאום בתורה, וחשבו אותה כמנהגים שמנהיגים בהם הכסילים מפני גובר התאוה על שכלם ועובי מבעם, ואינם נכנסים תחת עול התורה ולא נמשכים בעבותות השכל מפני שהן חפצים בהפקר, ובכמותם אמר החכם (משלי י"ח), לא יחפוץ כסיל בתכונה כי אם בהתגלות לבו. והמדרגה השנית, אנשים לא יוכלו לדחות האותות ולהכחיש המופתים אשר נראו

with circumstances of time and place, as a result of their comprehension of the fundamental principles of the Pentateuch; scrupulously observe these duties and exhort others (to do likewise); cherish truth inwardly and outwardly, and follow it wherever it may lead them. They are the Talmudic teachers and the *Geonim* who continued their predecessors' customs.

The tenth class consists of those who received the wisdom of the Torah from the prophets, with all its interpretations and detailed results of its fundamental principles. They are the men of the Great Synagogue and their successors who received the traditions from them, the authorities named in the Mishnah and Beraithoth,* as set forth in the "Ethics of the Fathers". Moses received the Law from Sinai and delivered it to Joshua; Ioshua to the elders; the elders to the prophets; the prophets to the men of the Great Synagogue; the men of the Great Synagogue to Simon the Just; Simon the Just to Antigonos; Antigonos to Joseph, son of Joezer and José son of Jochanan the Jerusalemite; they delivered it to Joshua, son of Perachiah and Nittai the Arbelite; they delivered it to Judah, son of Tabbai and Simon, son of Shetach; they delivered it to Shemaiah and Abtalion; from them it passed to Shammai and Hillel; from them to Rabban Jochanan ben Zaccai; from him to Rabbi Eliezer, Rabbi Joshua, Rabbi Gamaliel, Rabbi Elazer ben Arach, Rabbi José the Priest and Simeon, son of Nathanel; from them it passed to Rabbi Akiba, Rabbi Elazar ben Azariah, Rabbi Tarfon, Rabbi Simeon ben Gamaliel; from them to Rabbi Meir, Rabbi Judah, Rabbi José, Rabbi Simeon, Rabbi Judah the Prince. The last is our sainted teacher who gathered together the dicta of the Mishnah, arranged them in order, divided them into chapters and compiled them in a work. This compilation is the essential element of the whole tradition on which we rely in our Law.

Those who owe allegiance to the Torah fall into ten classes of varying degrees in their faith and in their acceptance of the service of God.

Of the lowest degree are those who are misled by folly and the overwhelming force of evil passions to reject the Torah which they consider to be similar to the customs, by which other peoples are guided and the simple kept in check. This attitude results from the powerful hold that sensual lust has obtained over their understanding, and from their gross nature; they do not submit to the yoke of the Torah, nor will they be bound by the restraints of reason, because of their longing for uncontrolled license. Of people of this sort the sage saith, "A fool hath no delight in understanding but only that his heart may discover itself (follow its impulses)" (Prov. 18:2).

Of the second degree are those who cannot deny the signs and wonders that were manifested by the prophets, because of their publicity,

^{*}Rules and views not incorporated in the Mishnah but cited in the Talmud as possessing some authority.

על ידי הנכיאים מפני פרסומם, אלא שנסתפקו באמתת התורה ואמרו דברים קרובים לדעת מי שהקדמנו זכרם שהאלהים רצה להורות את בריותיו דרך שיתקן בו ענינם בעולם הזה, והעיר הנכיא להנהיגם במה שצריך להם מן החקים ונתן לו אותות ומופתים לשמוע דבריו ולקבל חקיו, ואינם מאמינים בגמול ועונש. ואני רואה לכאר מה שיש עליהם מן התשובות בקצרה על דרך המניעות וההסכמה. על דרך המניעות, כי הבורא נעלה ומרומם לשנות מנהג למי שמכזב עליו ויאמר בשמו מה שלא אמרו ואם הוא מישר אותם בכזבו על אלהים, כי אין החזון הנראה אל הנביא יותר נפלא וקשה משנות המנהג לו, ועל דרך ההסכמה, אלו היה מתברר בראיה ברורה שהוא כן היה מן הדין להמשך אחריו, כי אין הכורא יתכרך משנה מנהג ולא מראה מופת על ידי מי שאינו יודע הדרך המוכה והישרה, ומי שבחרהו הבורא יתברך להורות לנו הדרך הפוכה והישרה ולהנהיגנו אחרי שנראו האותות על ידו, ראוי הוא שנסמוך עליו בהרכבתנו והנהגתנו ואנו חייבים בזה למלך או לשלמון מאין הכמה כמו שאמר (שם כ"ד), ירא את ה' בני ומלך וגומר, וכל שכן מי שנראה מופת על ידו. ועל שני הפנים הם חייבים בקבלת התורה, ובכמותם אמר החכם (שם ח'), הכינו פתאים ערמה וכסילים הבינו לב. והמדרגה השלישית, אנשים שנתבררה אצלם אמתת התורה וחשבו כי הוא מחסד האלהים לישר בה בריאותיו בעולם הזה ולהנהיג אותם כו כלכד, לא לגמול בעולם הכא ולא לעונש. והמעם * בזה מה שהושב פעמים בספרי הנביאים מן הגמול והעונש בעולם הזה ולא בעולם הבא. וכבר האריך רבינו סעדיה זכרונו לברכה בפרשת אם בחקותי מה שיתברר כו במול דעות האנשים האלה. ובספרי הנביאים סימנים חזקים

but they doubt the veracity of the Torah, and express views that approach those of the foregoing class, namely, that God only wished to point out to His creatures a way by which they would improve their condition in this world, and therefore stirred the prophet (Moses) to guide them with statutes that they needed, and gave him signs and wonders, so that they should listen to his words and accept his ordinances. The members of this second class do not believe in reward and punishment.

I will give here briefly the answers to these views by refutation and also alternatively by agreement, (for argument's sake). By refutation: The Creator is too exalted to alter the course of nature for the sake of one who resorts to falsehood in regard to Him and utters in His name things which He had not said, even if that person aims, by means of these falsehoods about God, to direct people in the right way.* For the vision of the truth manifested to the prophet is not more wondrous or harder to apprehend than a change in the order of nature that takes place for the prophet's sake. By agreement: If it were clearly demonstrated by an irrefragable proof that the fact was as these people say (that the Torah was not revealed to the prophet, but was the prophet's own invention), it would even then be right to follow him, for the exalted Creator would not change the order of nature and manifest a wonder through one who does not know the good and right way. And if the exalted Creator has chosen one to teach us the good and right way and guide us, after wondrous signs had been manifested by him, he is sufficiently worthy that we should rely upon him in our behaviour and way of life. Seeing that we owe this to a king or governor, even if he is not endowed with wisdom, as it is said. "O, my son, fear the Lord and the king" (Prov. 24:21), how much more is this our duty toward one through whom a wonder has been shown. Thus, from both points of view, we are under an obligation to accept the Torah. Concerning people of this class, the wise man saith, "O, ye simple, understand wisdom: and ye fools, be of an understanding heart." (Prov. 8:5).

Of the third degree are those who are convinced of the veracity of the Torah but think that it was given as a favor of God, to direct aright His creatures and guide them exclusively in this world, but not for the sake of reward in the world hereafter. Their reason for this view is that in the prophetical books reward and punishment in this world are frequently mentioned but there is no mention of retribution in the next world. Our teacher, Saadyah, in his commentary on the weekly portion Behukothai (Leviticus, Chapters 26 and 27) expatiated on this topic and

^{*}Hence, if one believes that a sign involving a change in the course of nature was vouchsafed to the prophet, one should also accept his claim that the Deity communicated to him laws, to give to the people.

בעניני השכר והעונש בעולם הבא, מהם מה שנאמר (קהלת י"ב), כי את כל מעשה האלהים יביא במשפט על כל נעלם אם טוב ואם רע, ומהם מה שאמר (מלאכי ג'), ועסותם רשעים כי יהיו אפר תחת כפות רגליכם וגומר, ואמר (שם), ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עובד אלהים לאשר לא עבדו, ואמר (ישעיה מ"ו), ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל בשר, ואמר (תהלים ל"א) מה רב שובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בד נגד בני אדם. ואמר (זכריה ג'), ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה, ואמר (ישעיה ס"ד), עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו, ואמר (דניאל י"ב). ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות לדראון עולם, ומהם מה שאמר (ישעיה נ"ח), והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספך, והרכה כאלה מה שיארך זכרם. והמדרגה הרכיעית, אנשים התקיים בנפשותם בירור התורה ואמתת הגמול והעונש כעולם הבא, אלא שנפשותם המו אותם אל אהכת העולם ותאוותיו ולקחו מעשי העכודה למצודות יצודו בהם העולם. וקבלו התורה בגלוים ולא במצפונם וכלשונם ולא בלבכם, ובכמותם נאמר (ישעיה מ'), בפיו שלום את רעהו ידבר ובקרבו ישים ארבו, ונאמר (ישעיה כ"ם), בפיו וכשפתיו ככדוני ולכו רחק ממני. והמדרגה החמישית, אנשים נתברר להם כל מה שהקדמנו מענין התורה ואמתת הגמול והעונש בעולם הבא, אלא שהפו אותם נפשותם לאהכת העולם וקבלו התורה וכוונו בקבלתה להגיע לגמול האלהים ולשבח בני אדם וכבודם בעולם הזה עליה, והוא שער משערי החונף והוא השתוף הנסתר. והמדרנה הששית, אנשים כוונו במעשיהם גמול הבורא בעולם הזה בלבד מאהבתם אותו

clearly demonstrated the nullity of the views expressed by these people. The prophetical books contain clear indications of reward and punishment in the world to come. The following are examples: "For God shall bring every work into judgment, with every secret thing, whether it be good or evil" (Eccles. 12:14). "And ye shall tread down the wicked; for they shall be ashes under the sole of your feet" (Malachi 3:21). "Then shall ye return and discern between the righteous and the wicked, between him that serveth God and him that serveth Him not." (Malachi 3:18). "And they shall go forth and look upon the carcasses of the men that have transgressed against me; for their worm shall not die, neither shall their fire be quenched, and they shall be an abhorrence unto all flesh." (Isaiah 66:24). "How great is Thy goodness, which Thou hast laid up for them that fear Thee, which Thou hast wrought for them that trust in Thee before the children of men" (Psalm 31:20). "Thus saith the Lord of Hosts; 'if thou wilt walk in my ways . . . I will give thee places to walk among these that stand'" (Zach. 3:7). ". . . Eye hath not seen, O God, beside Thee, what He had prepared for him that waiteth for him" (Isaiah 64:3). "And many of them that sleep in the dust of the earth shall awake, some to everlasting life, and some to shame and everlasting contempt" (Daniel 12:2). ". . . Thy righteousness shall go before Thee; the glory of the Lord shall be thy reward" (Isaiah 58:8). And there are many passages to the same effect, too numerous to mention.

Of the fourth degree are those in whose consciousness the genuineness of the Torah and the verity of reward and retribution in the world to come are firmly established. But their disposition inclines them to love of the world and its lusts; and they use the practices of the service of God as snares with which to obtain worldly advantages. They accept the Torah outwardly but not inwardly, with their tongues and not with their hearts. Of such people it is said, "One speaketh peaceably to his neighbour with his mouth, but in his heart he waiteth in ambush for him" (Jer. 9:7). Further, "With mouth and lips, they honour me; but their heart is far from me" (Isaiah 29:13).

Of the fifth degree are those who are convinced on all the points we have mentioned in regard to the Torah and of the truth of reward and punishment in the world to come. But their disposition inclines them to love of the world; they indeed accept the Torah; but in their acceptance their aim is to obtain recompense from God as well as praise and honour from human beings. Such an attitude is secret idolatry, the joint worship of God and another being.

Of the sixth degree are those who in their religious practice aim at a reward from the Creator solely in this world, because of their love for

ובחרם בנעימותיו, ואינם מכינים גמול העולם הבא ונעימותיו. והמדרגה השביעית, אנשים התברר להם כל מה שהקדמנו זכרו, אלא שהיתה כונתם בעבודתם לאלהים תוחלת הגמול בעולם הזה ובעולם הבא, ולא ידעו אופני עבודת ה' לשמו לגדלו ולכבדו ולרוממו למה שיאות לו בלבד, ועליהם אמרו רבותינו זכרונם לברכה (אבות פ"א, ג), אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס אלא הוו כעבדים המשמשין את הרב שלא על מנת לקבל פרם ויתי מורא שמים עליכם. והמדרגה השמינית, אנשים התברר להם בנפשותם כל מה שקדם זכרו אלא שהם מקבלים עבודת ה' מיראתם את ענשו בעולם הזה וכבא. וככר בארנו גנות שתי הדעות האלו במה שקדם לנו. והמדרגה התשיעית, אנשים האמינו בתורה ובגמול ובעונש עליה בשני העולמים וכוונו בעבודת ה' לשמו ולמה שיאות לו, אלא שלא נשמרו ממפסידי העבודות ונכנס ההפסד עליהן ולא הכירו מאין, דומה למה שנאמר (קהלת י"), זבובי מות יבאיש יביע שמן רוקח יקר מחכמה מכבוד סכלות מעמ, ואמר (שם מ'), והומא אחד יאבד מובה הרבה, ואמר קצת החסידים לתלמידיו אלו לא היו לכם עונות הייתי מפחד עליכם ממה שהוא גדול מן העונות, אמרו לו, מה הוא גדול מן העונות ? אמר, הגבהות (ספרים אחרים: החונף) והגאוה, כמו שאמר הכתוב (משלי מ"ז), תועבת ה' כל גבה לב. והמדרגה העשירית, אנשים התבררה אצלם אמתת התורה וכל מה שהן חייבין מן הגמול והעונש עליה כשני העולמים, ונתעוררו מהתעלמותם וראה לבם מה שחייבים כו לבורא לגודל מוכו וחסדו עליהם. ולא שמו לבם אל הגמול והעונש, אך מהרו אל עבודת האלהים לשמו לגדל ולרומם בכוסף ובלבב שלם בעבור ידיעתם אותו והכרתם את ענינו, וזאת המעלה הרמה שבמדרגת אנשי התורה, וזאת מעלת הנביאים והחסידים אשר נמסרו אל האלהים וכרתו עמו ברית וסחרו עמו והסכימו עליו, ונתנו נפשותם ובניהם וקנינם ועמדו באמונתם כמה שקבלו לו על נפשותם.

it, and because they prefer its delights. They do not comprehend the

recompense hereafter and its bliss.

Of the seventh degree are those who are convinced of all that we have mentioned. But their motive in the service of God is the expectation of reward in this world and in the world to come. They have no conception whatever of service of the Almighty for His own sake, to magnify, honour and exalt Him, as alone befits the worship of Him. Of these, our wise men have said, "Be not like servants who serve the master upon the condition of receiving a reward; but be like servants who serve the master without any condition of receiving a reward; and let the fear of Heaven be upon you" (Ethics of the Fathers: 1:3).

Of the eighth degree are those who are convinced of all that has been mentioned, but they accept the service of God out of fear of His punishment in this world and the next. We have already pointed out

how reprehensible these two views are.

Of the ninth degree are those who believe in the Torah and in reward and punishment in both worlds. In serving God, their intent is to do so for His name's sake and in the way befitting Him alone, but they are not careful to avoid whatever is detrimental to this service, and when detriments have caused injury they do not know whence the trouble came. This is suggested in the text, "Dead flies make the apothecary's ointment to send forth a foul odour: so a little folly spoils the rarest wisdom and honour" (Eccles. 10:1). Further, "One sinner destroys much good" (ibid. 9:18). A saint once said to his disciples, "If you would be absolutely free of sins, I would be anxious about you and fear something worse than sins." They said to him: "What is worse than sins?" He replied: "Haughtiness and pride," as Scripture saith, "An abomination unto the Lord is everyone that is proud in heart" (Prov. 16:5).

The tenth degree is attained by those who have a reasoned conviction of the truth of the Torah and of all the duties, the observance or neglect of which will result respectively in reward or punishment in both worlds, and who, accordingly, take care not to forget their obligations, and are ever conscious of what they owe to their Creator in return for His great goodness and loving kindness towards them. They do not fix their attention on reward or punishment, but hasten to fulfil the service of God for His name's sake, to magnify and exalt Him with longing and wholehearted devotion, because they know Him and have realized what is due to His infinite majesty. This is the high degree to be attained by those who profess allegiance to the Torah. This is the degree that was attained by the prophets and saints who were devoted to God, made a covenant with Him, were always communing with Him, accepted His ruling, gave up to Him their lives, their children, their possessions, and firmly kept their faith in all that they undertook, even to the surrender of their

ועליהם אמר הכתוב (תהלים נ'), אספו לי חסידי כורתי בריתי עלי זבח,
וזאת צורת ההערה התוריה ומדרגות אנשי החכמה בספר התורה ותכונות
ומעלות המאמינים בה. ואפשר שימצא במדרגות אנשי התבונות בתורה
זולתי מה שספרנו, אך זכרנו הנמצא עליו רוב המון האומה. ובזכרנו אותו
תועלתו מוכיח למבקש הדרך הישרה, והוא כאשר תמצא בו מעלה שהוא
קרוב אליה וידע מה שסמוכה לה מן התכונות וישתדל לעלות אליה, ויתבאר
מה בינו ובין התכונה העליונה מן התכונות וישתדל לעלות אליה מדרגה
אחר מדרגה ויהיה יותר קל עליו:

lives. Concerning these, Scripture saith, "Gather my saints together unto me; those that have made a covenant with me by sacrifice" (Ps. 50:5). This is the form taken by the Torah in urging the service of God, and these are the degrees of those men of wisdom who devote themselves to the study of the holy books of the Torah and the excellencies of those who believe in it. It is possible that there may be other degrees among men of understanding in the Torah, gradations other than those that we have set forth. But we only mentioned those degrees that are found among the large majority of the people. Still, the list of degrees that we have given will obviously be of use to one who seeks the right way, for, if he finds in this list a degree to which he is sufficiently near, knows what is the next higher degree and strives to rise to it, then notes the distance between the degree that he has attained and the highest of the degrees, and strives to ascend to it gradually, one degree after another—he will find the ascent easier to accomplish.

פרק ה. וראוי לנו עתה לבאר אופני ההערה השכלית על דבר השאלה והתשובה עד סות השער בעבור מה שיש בזה מן הבאור והגלוי למחקרנו, ונאמר כי ההערה השכלית היא הזכרת האלהים את האדם באמצעות שכלו לדעת אותו ולהכיר סימני חכמתו. והיה זה מאת האלהים למי ששם את התורה אור לנתיכתו כשהוא מגיע אל תכלית שכלו וברור הכרתו, ויהיה נכסף להגיע לרצון האל ולעלות במעלות החסידים ופנה לבבו מדאגות עולם הזה ומרדותיו. אך הדברים אשר יגיע בהם האדם לענין ההערה השכלית שיתברר אצלו מה שנמע הכורא בשכל בשבח האמת וגנות הכזב וכחור כצדק וסור מעול, וגמול בעלי המובה כמוכ והודותם וגמול אנשי הרע ברע וגנותם, ולהשלים עם בני האדם ולהמיב אליהם, ולשקול המובות בשבח והצדקות בגמול והרעות בעונש, ויתרון גמול על גמול ועונש על עונש, והמחילה לפושעים בשוכם באמת, וכאשר תתבררנה אלה הידיעות בנפש האדם כדרך שכלו והכרתו יהיה שכלו שלם והכרתו חזקה, ואם יוכירהו האלהים דרך מוכתו, יעורר רעיוני נפשו ומחשכתו להכין מוכותיו עליו ויחזק הכרתו בהם. וכאשר ישתדל לספרם ולעמוד עליהם בשכלו ולא ישיג את זה בעבור כלילתם ורובם והתמדתם ומשיכתם, יתבע את נפשו במה שהתכרך חיוכו בשכלו מגמול בעלי המוכות כמוב וכחור בצדק, ויכחר לגמול האלהים יתברך על רוב מובותיו אצלו. וכאשר יראה בעין לבבו שאין לו יכולת לזה עם שאין הבורא צריך לו, יתחייב להכנע ולהיות שפל

CHAPTER V.

We will now proceed to explain the mode in which the intellect urges us to the service of God in the form of questions and answers-this method being most suitable to a clear exposition of the topic we are investigating. To be urged by the intellect means that God reminds a human being through his intellect, of his duty to know Him, and to become cognizant of the marks of divine wisdom. This call of God comes to one who has taken the Torah as the light of his path, attained intellectual maturity and capacity for clear apprehension, yearns to gain the Almighty's favour and rise to the spiritual heights of the saints. and turns his heart away from worldly cares and anxieties. To reach the stage where one experiences this intellectual urge, the requisities are that a person should clearly realize what the Creator has implanted in the human mind, namely: to esteem truth, detest falsehood, choose righteousness, avoid injustice, requite benefactors with good deeds and express gratitude to them, punish the wicked and condemn them, keep at peace with all human beings and act beneficently towards them, estimate good deeds [in comparison] with the resulting praise, righteous deeds with their recompense,* wrongdoings with their punishment, the superiority of one reward over another, the severity of one punishment compared with another* and forgiveness of transgressors when they truly repent.

After these concepts have been clearly established in a man's soul by his reasoning faculty and power of apprehension, his intellect will have become sound and his apprehension vigorous. And when God will remind him of the way of His goodness (by bestowing upon him benefits), that person will arouse his mind and soul to appreciate God's kindnesses to him, and his apprehension of them will become stronger. And when he will attempt to recount them and realize them with his understanding and will find himself unable to do so, because of their universality, multitude, continuity and permanence, he will make demands upon his soul in regard to his duty of gratitude towards benefactors, as pointed out to him by his intellect, and his duty to act righteously. He will then resolve to make a return to the exalted God for the multitude of benefits he has received. And when he perceives with his spiritual vision that he has no power to do so, and that the Creator has no need of him, then he will feel the obligation to humble himself and become conscious of his lowliness and

^{*}Relative values of rewards here and hereafter, or the relative values of rewards for various good deeds and relative severity of punishment for different offences.

ונקל אצל עצמו, ואח"כ יתכע את שכלו במעשים אשר בהם יתכן לגשת ולהתקרב אל האלהים, כדי שיהיו תמורת גמולו ויעירהו שכלו על הדרך הישרה בזה. ויאמר לנפש, האם התברר אצלך והתקיים בדעתך שאת חבולה בטובות בוראך וקנויה ברוב חסדיו ועוצם חנותיו, ותאמר כן. אמר לה השכל, האם דעתך לפרוע קצת מה שאת חייבת לבורא, אמרה הנפש, כן. אמר לה השכל, והיאך יתכן לך זה עם רפיון כוספר אליו ואיננו סוכל מרירות הרפואה אלא מי שהוא נכסף לבריאות, אבל מי שאינו נכסף לבריאות לא יסבול קושי הרפואה. אמרה הנפש, כוספי חזק וצערי גדול לפרוע מה שתשיג ידי ממה שיש לאלהי עלי ואתה זרז אותי עוד. אמר לה, השכל, אם תאמרי אמת כאשר ספרת אפשר שתצליח כך הרפואה, ואם אינו אמת כאשר אמרת למה תפתי נפשך, כי החולה כשהוא מכזב לרופא איננו מונה כי אם עצמו. ומפסיד הרופא מרחו ויכפול על החולה חליו. אמרה הנפש, והיאך יהיה ממני הכוסף לו או הרפיון בו. אמר לה השכל, אם יהיה כוספך לו אחר ידיעה כרורה בעוצם מה שאת הייבת לאלהים מן הגמול ומעום מה שיש ביכלתך ממנו, וכי בהתרפותך בו מפלתך ובהשתדלותך בו הצלתך וחיותר. כוספך אמת וחפצך נחוץ, ואם לאו הוא שקר. אמרה הנפש, לא פסק חפצי מהיות רפה וכוספי כוזב מעת העירו אותי דברי הימים הקדמונים שחלפו. עד אשר נתבאר לי בדרך החכמה אמתת מה שזכרתו, ונתברר אצלי מדרך הערת התורה תחלה ואחר כך בדרך הראיה השכלית, עד ששב כןספי אמת וחפצי ברור, אמר לה השכל, אם מה שזכרת אמת התאפקי על צער הרפואה וסבלי מרירות הסם ורוע מעמו, אחר אשר תמנעי מז המאכל הרט שהיית רגילה בו. אמרה הנפש, ומה הוא המאכל הרע אשר הייתי רגילה בו ונוהגת. אמר לה השכל, היא המדה המגונה שגברה עליך מראשיתך, וכחותיה המחזיקים אותה מתחלת גדולך. אמרה הנפש, ואיזו מדה היא המדה הזאת. ומה הם הכחות המחזיקים אותה. אמר השכל, המדות המגונות שבך רבות אבל שרשם ועקרם שתים מדות, אחת מהן, אהבת ההנאות הגופיות

insignificance, and he will then importune his understanding concerning what he has to do, that it may be possible for him to approach and draw near to God in order that communion with Him may serve as a substitute for the return due to God, and his understanding will aid him to the right path in this regard.

It (the Understanding) will say to his soul: Is it clear to you and firmly fixed in your mind that you are pledged to your Creator for His goodness and belong to Him because of the multitude of His kindness and His favors? The Soul: Yes. The Understanding: Is it your intention to repay a portion of what you owe to the Creator? The Soul: Yes. The Understanding: How is this possible when your longing for Him is so weak. Only a person who longs for health will put up with the bitterness of a medicine; but one who does not long for health will not submit to the severity of the treatment. The Soul: I feel a strong desire and a yearning that is painful, to repay as much as I can of what I owe to my God; therefore continue to exhort me. The Understanding: If you are telling the truth in what you are saying, the treatment may possibly be successful in your case. But if it is not the truth, why should you deceive yourself? For a sick person who lies to his physician only cheats himself, wastes the physician's efforts and aggravates his sickness. The Soul: And how can it be determined whether my longing is strong or weak? The Understanding: If your longing proceeds from a clear realization how great is your obligation to God, how little it is in your power to fulfil it and that your neglect of it involves your ruin, while your endeavour to fulfil it will secure your salvation, your longing is genuine and your desire urgent; if not, it is false. The Soul: My desire was never other than weak, and my longing was always deceptive, from the time when my only incentives (to the service of God) were the records of former ages that have passed away up to the time when the truth of what you have stated has become scientifically clear to me, first through the exhortation of the Torah, and later by rational demonstration, so that my longing now is genuine and my desire definite. The Understanding: If what you say is true, then prepare yourself to bear the pain of the treatment, and endure the bitter taste of the medicine and its unpleasantness, after you will have first given up the pernicious diet to which you were accustomed. The Soul: What is the pernicious diet to which I was accustomed? The Understanding: It is the reprehensible disposition that has mastered you from the first and the forces which have maintained it, from the earliest years of your growth. The Soul: What disposition is this, and what are the forces that maintain it? The Understanding: The reprehensible dispositions in you are many. But the root and stock from which they spring are two. One of them is love of physical pleasures-eating, drinking,

מן המאכל והמשתה והמשגל ושאר צרכי גופך, והמדה הזאת קנית אותה מן שכנך הרע והוא גופך, והמדה השנית אהבת חשררה והגדולה והגאות והגבהות והקנאה, והיא מביאה אותך למעם בשילום הגמול לבעל המובה אצלך, והמדה הזאת היא קנויה לך משכניך אשר התגדלת ביניהם והם אחיך וקרוביך. אמרה הנפש, ומה הם הכחות שאני צריכה למנעם ממני. אמר השכל, כחות המדה הראשונה הם מותרי המאכל והמשתה והלכוש והתנומה והמנוחה והשלות והדומה להם, אכל כחות המדה השנית הם מותרי הדבור ורב חברת כני אדם והתנאות להם ואהבת המהלל והכבוד מהם והקנאה בהם בקנינים העולמים והכריהם כאשר בידם ובזות אותם וזכור גנותם והדומה לזה, ואם מה שזכרת מכוספך ורב חפצך לפרוע מובות האלהים עליך אמת, הרחיקי מעליך מה שזכרתי לך מן הכחות והמדות בכל יכלתד, ואחר כד אעלה אותך אל שער אחד מן הרפואה. אמרה הנפש, זה יקשה עלי להפרד ממנו מפני אורך רגילותי בו, לכן הורני באיזה פנים יקל עלי בחסדר. אמר השכל, הלא ידעת כי המשכיל יקל בעיניו לכרות נתח אחד מנתחיו ולפקוד אכר אחד מאכריו כשיארע לו כו חולי ומפחד מהתפשמו בשאר אבריו. כשהוא מכין מה שיש כין שני הענינים ומכיר מה שיש כין שתי הרעות. וכן את אם תרצי שתקל בעיניך פרידת מה שפרידתו קשה, שימי אל לכך והשתמשי בבינתך בשקול מה שיש בין המובה אשר תגיע אליך בהפרדך ממנו והרעה אשר תמצא אותך בהתמדך חברתו, ואז יקל בעיניך פרידת מה שיקשה עליך ממדותיך המגונות. אמרה הנפש, ומה היא המוכה שתגיע אלי בפרידתו והרעה אשר תמצא אותי בהתמדתו. אמר השכל, המובה שלות נפשך ומנוחתה ממאפל קדרות העולם שהנאותיו מעורבות בעצבים ותאותיו נפסקות והביאך להכיר באחרית חזקת הכרתך בבית מרגועד ושתשתדל לו ותחוש עליו, והשער הזה משערי המוכות אשר הצלתד וחיותך כהם, אך הרעה משיכת דאגתך והכפלת יגונך והתמדת אכלד בהעדר משאלותיך בעולם הזה, אשר אם תגיעי אליהם תגיעי אל ההבל

excessive gratification of the sexual impulse and of other bodily needs. This disposition you have acquired from your bad neighbour, the body. The second disposition is love of domination and superiority—pride, haughtiness, jealousy. This misleads you to be niggardly in making a return to your benefactor. This disposition you have acquired from your associates, among whom you have grown up, namely, your brothers and relatives. The Soul: What are the forces that I need to keep far from me? The Understanding: The forces that maintain the former evil disposition are superfluity in eating, drinking, dress, sleep, rest and tranquility. The forces that uphold the latter evil disposition are superfluity of speech, excessive social intercourse, love of praise and honour, jealousy of others because of their material possessions, even if what they possess consists only of sheer necessaries; contemptuousness, picking on the faults of others, and so forth. If what you have said of your strong desire and yearning to make a return for the benefits God has bestowed upon you is true, keep far from you, with all your strength, the forces and dispositions that I have mentioned to you, and I will then bring you to the first gate leading to recovery. The Soul: To renounce these faults would be very hard for me, on account of the long time that I have been habituated to them; therefore be kind enough to show me in what way I can do so more easily. The Understanding: Surely you know that a sensible man will consent to the amputation of one of his limbs and to its loss, if it is attacked by some disease which he fears will spread and affect the remaining limbs, as soon as he considers the difference between the two states and realizes the inequality of the two evils. So, too, if you wish that the separation which is so hard should seem easy to you, concentrate your mind and employ your intelligence in weighing the good you will derive from the separation and the evil which will befall you if you continue your association with it; and then separation from your reprehensible disposition, which seems so hard, will be easy. The Soul: What is the good that separation from it will bring me, and what is the evil that will befall me if I continue to keep it? The Understanding: The good will consist in your spiritual tranquillity and relief from the darkness of this gloomy world, the pleasures of which are mingled with griefs, while its lusts soon cease; also, that your strengthened power of perception will finally lead you to realize your destiny in the place of your repose (the life hereafter) and that therefore you should busy yourself and be concerned about it. This is one of the portals on which depend your salvation and your life. The evil [resulting from not renouncing your pernicious tendencies] is recurrence of your anxiety, reduplication of your grief, continuance of your mourning at the non-fulfilment of your desires in this world which, if they were satisfied, would only bring you something that is vain, without permanence or con-

אשר אין לו קיום ולא התמדה, כי הוא הולך אל זולתך בלי ספק ולא ישאר בידך העולם הזה ולא תגיעי אל הבא, כל שכן שלא תגיעי בו אל משאלותיך עם אורך השתדלותך כהם. אמרה הנפש, הבינותי מה שזכרת ואני מקוה שיקל בעיני בעבורו פרידת מה שהיה עלי קשה קודם לכן, אף הוסף לי שער שני מאופני הרפואה יורני מה שחפצתי מעבודת האלהים. אמר השכל, ממשלת הדבר וכללו של ענין הוא שתקבלי עליך ממי שלמעלה ממך מה שאת רוצה שיקבל ממך עליו מי שהוא לממה ממך עם השתוות הערכים. ומה שהוא פוב בעיניך ממנו וירע לך ממעשהו קבלי ממי שלמעלה ממך כמוהו. אמרה הנפש, הוסיפה לי פירוש וכאור. אמר השכל, העלי על דעתך טובות האלהים עליך במה שכולל עם זולתך ומה שאת מיוחדת בו, ואח"כ העלי על מחשבתך שאת המיבות* בכמותם לעבדך מקנת כספך, והפנים אשר ייטיבו בעיניך ממנו קבלי אותם עליך מבוראך, ומה שהוא בעיניך רע ממנו ירע בעיניך גם כן ממך לבוראך. אמרה הנפש, הבינותי מה שוכרת לי בכלל, אך עשה עמי חסד ובאר אותו לי בפרט. אמר השכל, הענינים שהם טובים מאחד מעכדי העולם שיתנהג כם לפני אדוניו. כשיגמלהו מן המוב קצת מה שנמלך בוראר, מהם שיכבדהו לבדו בדבור ובמעשה, ושיהיה נאמן ומשתדל בעניניו בגלוי ובסתר, ושיירא אותו ויפחד ממנו כל זמן שהוא עומד לפניו, כמו שאמר קצת החסידים. אל תמרה את אדוניך והוא רואה אותך. ומהם שישפל ויכנע לאדוניו בנראה ממעשיו ובסתר מצפונו ושינהג בשפלות לפניו במלכושו ובמדותיו, ויכבדהו וירוממהו בלשונו וכלככו וישבח ויודה אותו כיומו ולילו ושיזכור מוכותיו בסתר ובגלוי ויספר מהלליו ושבחיו כפי שראוי לו, וירוץ לעבודתו בשמחה ובמוב לבב ומאהבתו שימצא הן בעיניו ויתקרב אל רצונו ויתחנן לו תמיד לרצות אותו ולכפר לו ויאהבהו, ויפחד שיהיה מקצר כמה שצוהו וישמור מצותו ויתרחק ממה שהזהירו ממנו. וישיב אל לכו מה שחלף לו מן העונות וירבו בעינין מובותיו ויגדלו ויבז מעשהו כצד מה שהוא חייב בו וימעם אצלו פרחו לנגד

tinuance, and which will undoubtedly pass to some one else; so that nothing will remain to you of this world nor will you secure the world hereafter; and, what is more obvious, you will not fulfil your wishes, however long you strive for them. The Soul: I understand what you have said. I hope that the separation which previously was so hard will now become easier for me. Continue now to lead me to the second part of the curative methods which will teach me what I desire to learn of the service of God. The Understanding: The ruling principle and sum of the matter is that you assume towards Him who is above you all those obligations which you would desire should be assumed towards yourself by one beneath you-presupposing that relations in both cases are equal. What seems to you good and what displeases you as evil in the conduct of the latter, do and refrain from doing, towards the former. The Soul: Be more explicit. The Understanding: Think of the benefits bestowed by God that you share with others, and of those benefits with which you are specially favoured. Then imagine that you have conferred similar bounties on your slave whom you acquired by purchase; and the kind of behaviour on his part towards you that would be pleasing to you, undertake to show to your Creator, and what seems to you evil, on his part, you too must regard as evil on your part to your Creator. The Soul: I have understood in general what you have just said. But kindly explain all this to me in detail. The Understanding: The duties of good conduct of any servant towards his master, who bestowed upon him even a tiny portion of the bounties your Creator has bestowed upon you, consist in honouring the master in word and deed, in faithfulness to him, interesting himself in his master's affairs, openly and inwardly, and showing reverence and awe when standing in his presence. As a pious man said, "Do not rebel against thy master when he seeth thee." Among these duties are also included that he should be humble and submissive to his master, in his visible behaviour and innermost secret thoughts; that he should manifest this humility in his attire and habits, that he should honour and exalt him, in his speech and thought, that he should praise and laud him by day and by night; that he should recall his good deeds privately and publicly; recount his praises as befits him; run to do his service joyously and cheerfully and out of love, so as to find favour in his master's sight; strive to draw nearer in his behaviour to his master's will; ever implore his master to be pleased with him, forgive him and love him; be apprehensive that he may be falling short in doing what he had been commanded; that he should heed the master's command, keep far from that against which the master had warned him, think of the many iniquities which he has committed in the past, appreciate the benefits he has received on account of their great number and importance and deprecate the value of what he has done in comparison with what

מה שראוי לו ויודה בקטנות מעלתו בעיניו אצל גדלות אדוניו בנפשו, וירבה להשתחוות ולכרוע לו כריעה וכניעה ושפלות, ושיבמח בו בכל צרכיו ושירצה בכל ענין שיעתיקנו אליו, ואם ישביעהו יודה וישבח, ואם ירעיבהו ירצה ויסכול, לא יחשדנו בדינו ולא יעולנו * בגזרתו ויהיה די לו במה שחננו ויצדיקנו ביסרו אותו. וממה שהוא מוב ממנו עוד להראות סימני העבודה והמקנה עליו בכל תנועות אבריו ובמדותיו ולא יהגה כי אם בזכרו ולא יבים כי אם אל דרכיו ולא ישמע כי אם אל דבריו, ולא יאכל אלא מה שהמריפו, ולא יחשוב אלא בגדלותו, ולא ישמש אלא ברצותו אותו, ולא ישמח כי אם בעבודתו, ולא יבקש כי אם רצונו, ולא ירוץ כי אם בשליחותו ולא יעמוד כי אם מהמרותו, ולא ישב כי אם בביתו, ולא יקום כי אם באמונתו, ולא יקרא כי אם ספרו, ולא ילבש כי אם כסות יראתו, ולא יישן כי אם על יצועי אהבתו, ולא יתדמה לו כי אם תמונתו, ולא יעור אלא במתיקות זכרו, ולא ימצא קורת רוח כי אם עמו, ולא יברח כי אם מהמרותו, ולא יאבל כי אם בעת כעםו, ולא יפחד כי אם מפחדו עליו, ולא יקוח כי אם חסדו, ולא יכעם כי אם במה שמחייב רצונו, ולא ירצה אלא במי שעושה רצונו, ולא יקח כי אם ברשותו, ולא יתן אלא למי שצוה אותו לתת לו. וכן בכל תנועותיו לא יעתיק רגל ולא יניע עפעף אלא אחר הפקת רצון אדוניו בהם. אך הענינים שהם רעים מן העבד, הם הפך כל המובים בעיני אדוניו ממנו, ובהפכם יוכרו הדברים. וכבר הכינותי וקבצתי לך מהם כלל שיש בו די, יורה אותך על שאריתם ועל הפכם. וכיון שהמוב מעבדי העולם בעיני אדוניהם כמו שספרנו. וכבר ידעת קמנות מעלת מוכתם עליהם, כמה את חייבת לאלהים יתברך מכפלי מה שזכרנו כשתשלמי לו מה שיש לו עליך מרוב המובות:

he should have done; that he should regard his efforts as petty, compared with what he should have attempted. He should confess his own insignificance compared to the greatness of his master. He should bow to him frequently, in deep humility and lowliness. He should put his trust in his master for all his needs and be satisfied with whatever position his master assigns to him. If the master provides for him fully, he should thank and praise him. If the master leaves him hungry, he should accept his condition patiently. He should never suspect the master of unfairness in his judgment of him, nor charge him with perverseness in his decree. He should be contented with what the master favours him, and justify the master when he has punished him. It will be furthermore proper on his part that in every movement of his limbs and in all his habits, he should exhibit evidence of his servitude and of his master's ownership. He should feel pleasure only when he mentions his master; look nowhere else than to the master's ways; listen only to his master's words, eat only the food that his master provides for him, think only of his master's greatness, render no service except if his master approve it, rejoice only in serving his master, seek only his master's good will, hasten only on his master's errands, abstain only from whatever might be against the master's will, stay nowhere except in his master's house, remain ever faithful to him alone, only read his books, wear the livery of reverence for his master, repose on the couch of love for him, keeping ever in his mind the master's likeness, awaking with the sweetness in thinking of him, finding no pleasure except in being with him, fleeing from nought except disobedience to him, never mourning except when his master is angry, feeling no fear except fear of his master, hoping for nought but his master's kindness, never angry except at that at which his master obliges him to be so. He will only be pleased with one who does his master's will; take nothing but with his master's permission; only give to one to whom his master orders him to give. And so with all his movements. He will not move a foot, nor raise an eyelid except to fulfil his master's will. The habits that are bad in a servant are the opposite of those that are good in his master's sight. When these good habits are reversed, they are easily recognised. I have assembled for you a sufficient number of examples to indicate to you the rest of the duties and their opposites. And as the conduct of servants, regarded by their masters as good is as we have described it, -and you know how insignificant is the kindness of masters to their servants,how much more in reduplicated measure to what we have mentioned do you owe in service to the blessed God in return to Him for the multitude of bounties He has bestowed upon you.

פרק [. אמרה הנפש, כבר הבינותי מה שזכרת ובמה שפרשת די, אך באר לי על כמה פנים אני חייבת בתוספת העבודה לאלהים יתעלה. אמר השכל. כי תוספת הטבודה על אנשיה מתחלקת מדרך הכלל והפרט בטובה עליהם. והמובה על המדברים על ארבעה ענינים: הראשון, מובת הבורא הכוללת כל האדם, והוא המציאם אחר שלא היה דבר נמצא, והחיותם, והמוכה להם בכל אשר הקדמנו זכרו בשער השני מן הספר הזה. ועל כן חייבים לכורא יתכרך עכודה כוללת, והיא כל התורות השכליות אשר נהג כהם אדם וחנוך ונח וכניו ואיוכ וחכריו עד ימות משה רבינו עליו השלום. ומי שדבק בהם כלם לעכודת האלהים, יימיב לו האלהים במובה מיוחדת משאר כני אדם ויתז לו מעלה יתירה בעולם הזה והגמול הגדול בעולם הבא. כמו אברהם שאמר לו האלהים (בראשית מ"ו), אל תירא אברם אנכי מגן לך שכרך הרכה מאד. ומי שימרה האלהים במובותיו יפול ממדרגת המדברים ומעלותם אל שפל מדרגת החי שאינו מדבר, ויהיה דינו כדין הבהמות בעולם כמו שנאמר (תהלים ל"ז), ואויבי ה' כיסר כרים וגומר, ודינו בעולם הבא הרעה שאין למעלה ממנה, כמו שנאמר (ישעיה ל"ג), רוחכם אש תאכלכם. והענין השני, טובות הבורא על עם מן העמים ואומה מן האומות. כמו שהמיב לבני ישראל כהוציאם מארץ מצרים והביאם אל ארץ כנען וחייכם כזה עבודה יתרה על העבודה הראשונה. והיא התורות השמעיות אחר שהזהיר והעיר על התורות השכליות. ומי שקבלה לכבוד האלתים יחדהו האל כמוכה וחייכו עליה עכודה זולתי עכודת אומתו ושאר שכמו.

CHAPTER VI.

The Soul: I have understood what you have stated and your explanation is sufficient. Now expound to me the various aspects of beneficence for which I am under an obligation of increased service to the blessed God. The Understanding: The obligation of increased service incumbent on human beings varies according to the benefits—general and particular bestowed on them. These benefits fall into four divisions. The first is the universal goodness of God which embraces all mankind, in having brought human creatures into existence when previously they were nought; in keeping them in life and bestowing on them bounties which we have cited in the second treatise of this work. They are accordingly under a universal obligation of service to the blessed Creator. This consists of obedience to all the rational laws observed by Adam, Enoch, Noah and his sons, Job and his friends, up to the days of our teacher Moses, peace be upon him. If one adheres to all these laws for the sake of God's service, the Almighty will bestow on him favours beyond those enjoyed by other men, and give him a higher degree in this existence and a great reward in the world to come, as was the case with Abraham, to whom God said, "Do not fear, Abraham; I am thy shield; thy reward is exceeding great" (Gen. 15-1). One who rebels against God, despite His beneficence, will fall from the degree of rational beings and their excellencies, sink to the low condition of irrational creatures and share the fate of the beasts of the earth, as it is said: "And the enemies of the Lord shall be as the fat lambs (they shall be consumed; into smoke shall they be consumed)" (Ps. 37:20). And in the next world their state will be evil in the extreme, as it is said: "As to your spirit—fire shall devour you" (Is. 33:11).

The second division consists of God's special goodness to one people among the peoples, to one nation among the nations, as for example, the favours He showed the children of Israel, in taking them out of Egypt and bringing them to the land of Canaan. Thus He put them under an obligation of service, additional to the universal service which we have mentioned. This consists in obedience to the authoritative* commandments, after He had exhorted them and aroused them concerning the rational moral duties. Whoever assumed this service for the glory of God was favoured by the Almighty with special bounties, for which he was under an obligation of additional service beside the service due from his

^{*}Divine precepts, the reason for some of which is not clear.

כמו שמצאנו שכם לוי כשאמר משה (שמות ל"ב), מי לה' אלי ויאספו אליו כל בני לוי, הוסיף להם האל טובה יתרה ובחר מהם לשרת כבודו אהרן וכניו וצוה אותם כתורות יתרות משאר האומה ויעד אותם כגמול הגדול לעולם הכא. ומי שימרה הכורא יתברך מהם יפול משתי המעלות ויענש בשני העולמים, כמו שאמר החכם (קהלת ח'), ומוב לא יהיה לרשע ולא יאריך ימים. והענין השלישי, מוכת האלהים על משפחה ממשפחות האומה בכהונה ולויה וזרע המלוכה כבית דוד וחייבם על זה עכודות יתרות, ועכודות הכהונה והלויה ידועות ומבוארות כספר תורת האלחים, אך תורת כית דוד כמו שכתוב (ירמיה כ"א), בית דוד כה אמר ה' דינו לבקר משפט והצילו גזול מיד עושק. ומי שהשלימם לאהכת רצון האלהים ייחדהו האל במובה בעולם הזה ובגמול הגדול לעולם הבא ויהיה נדיב נבחר או מורה צדק, כמו שאמר הכתוב על פנחם (תהלים ק"ו), ויעמד פנחם ויפלל ותעצר המגפה ותחשב לו לצדקה לדור ודור עד עולם, ואמר (יחוקאל מ"ד), והכהנים הלוים כני צדוק אשר שמרו את משמרת מקדשי וגומר. ומי שהמרה האלהים מהם נפל מכל המעלות העליונות בעולם הזה ויגיע לן צער גדול בעולם הבא כמו שידעת מדבר קרח ועדתו. והענין הרביעי, טוכת האלהים על איש מאישי בני אדם נתיחד כה משאר משפחתו ועמן ושאר המדברים, כנביא מובחר או נגיד מצווה * להנהיג אומה, או חכם הטיר האלתים את רוחו בהכמה ותבונה ועצה וחדומה לזה, ועל כל פובה מהם יתחייב בעבורה יתירה לאלהים. ומי שהשלימה מתמידות לו כל המובות הכוללות והמיוחדות בעולם, ויוסיף לו האלהים כח עליהם ודעת בהם, כמו שנאמר (תהלים קל"ב), נשבע ה' לדוד אמת לא ישוב ממנה מפרי במנד אשית לכסא לך אם ישמרו בניך בריתי ועדותי זו אלמדם גם

nation and the rest of his tribe, even as Moses said: "Who is on the Lord's side? Let him come unto me. And all the descendants of Levi gathered themselves together unto him" (Exodus 32:26). God showed them additional favour and then chose from among them Aaron and his sons to minister to His glory, charged them with special precepts in addition to those he gave to the rest of the nation, and promised them a great reward in the life hereafter. But whoever of them rebels against the exalted Creator, will fall from both these degrees of excellence and be punished in both worlds; as the wise man saith: "But it shall not be well with the wicked, neither shall he prolong his days" (Eccles. 8:13).

The third division is the special goodness of God to a certain family among the families of the nations, such as the appointment of the priesthood and the Levites, as also the succession of sovereignty conferred upon the house of David. In return for this, He charged them with specific duties, of which those assigned to the priests and Levites are known and clearly set forth in the book of God's law, the Pentateuch. The specific law applying to the House of David is thus set forth: "O house of David, thus saith the Lord, execute judgment in the morning; and deliver him that is spoiled out of the hand of the oppressor" (Jeremiah 21:12). One who completely fulfills these duties, because he loves to please God, will be singled out by the Almighty for happiness here and a great reward hereafter. He will be a distinguished nobleman or a teacher of righteousness, as the Scripture saith concerning Phineas, "Then stood up Phineas and prayed (Authorized Version-executed judgment) and the plague was stayed. And that was counted unto him for righteousness unto all generations for evermore" (Ps. 106:30-31). Further, "But the priests, the Levites, the sons of Zadok that kept the charge of my sanctuary . . . (They shall come near to me to minister unto me)" (Ezek. 44:15). But whoever rebels against God falls from those highest degrees in this world, and will suffer severe pain in the world to come, as you know from what befell Korah and his company.

The fourth division is God's goodness to an individual, by which he has been singled out from the rest of his family and people and other rational beings, as for instance, one chosen to be either a distinguished prophet, a regent appointed to govern a nation or a sage whose spirit God has awakened and endowed with wisdom, understanding, counsel and similar qualities. For every one of these bounties, he is under the obligation of additional service of God. He who performs this service in full measure—unto him will these gifts—general and special—be continued in this world, and God will increase his power over them and understanding of them, as it is said, "The Lord hath sworn unto David in truth—he will not depart from it,—of the fruit of thy body, I will set upon thy throne. If thy children will keep my covenant and my testimony that I shall teach them,

בניהם עדי עד ישבו לכסא לך. והגמול לעולם הבא, כמו שכתוב (שם כ"ז), לולי האמנתי לראות בטוב ה' בארץ חיים. ומי שימרה האלהים כמובה אשר ייחדהו בה יפול מכל המעלות היתרות וידקדק עליו הבורא בחשבון יותר בעולם הזה, כמו שנאמר (ויקרא י'), הוא אשר דבר ה' לאמר בקרובי אקדש ועל פני כל העם אכבד וידם אהון. ואמר (עמום ג'), רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה על כן אפקוד עליכם. ויהיה עוד ענשו בעולם הבא יותר קשה, כמו שנאמר (ישעיה ל'), כי ערוך מאתמול תפתה גם הוא למלך הוכן העמיק הרחיב וגומר. ועל אלה ארבעת הענינים חייבים בני אדם בעבודת האלהים, וכל אשר יוסיף הבורא מוכה לאדם חייב עליה עכודה. ומן הראיה על זה, כי התבואות חייבות במעשר, שנאמר (דברים י"ד), עשר תעשר את כל תבואת זרעד, ומי שנתן לו האלהים מאה כור של תבואה חייב ממנה עשרה כורים לאלהים ומי שנתן לו האלהים עשרה כורים חייב לאלהים מהם כור אחד, ואם יוציא האחד תשעה וחצי וחשני אחד, יהיה הראשון ענוש והשני מסכל שכר. וכן אומר כמי שלא היה לו כן כמלה ממנו חוכת המילה ולימוד התורה. ומי שהוא פיסח בפלה ממנו חובת החג, ומי שהוא חולה בפלו ממנו מו המצות מה שאינו יכול לעשותן. ועל ההקשה הזאת תתחייב מי שיחדהו הכורא יתכרך לפוכה כתוספת עבודה עליה. ועל כן היו החסידים הראשונים כשהיתה כאה להם טובה מטובות העולם מתפחדים לה משני פנים: אחד מהם שלא יקצרו מהשלמת העכודה עליה וההודאה בעבורה ותשוב להם לרעה, כמו שאמר יעקב אבינו (בראשית ל"ב), קמנתי מכל החסדים. והשני, שלא תהיה גמול הבורא על עבודתם ויגרע מגמולם לטולם הבא, כמו שפירשו הקדמונים בענין (דברים ז'), ומשלם לשונאיו אל פנין

their children shall also sit upon thy throne for evermore" (Ps. 132:11-12). The recompense in the world hereafter is indicated in the following verse: ". . . Unless I had believed to see the goodness of the Lord in the land of the living" (Ps. 27:13). But whoever rebels against God, despite the beneficence which God has specially bestowed upon him, will fall from all these degrees, and the Creator will hold him more strictly to account in this world, as it is said, ". . . This is it that the Lord spake, saying, I will be sanctified in them that come nigh me, and before all the people I will be glorified. And Aaron held his peace" (Lev. 10:3); furthermore, "You only have I known of all the families of the earth; therefore I will punish you for all your iniquities" (Amos 3:2). His punishment in the next world will be severer, as it is said: "For Tophet is ordained of old; yea, for the king it is prepared; he hath

made it deep and large . . ." (Isaiah 30:33).

According to the above four divisions, human beings are under obligations to serve God. Whenever God increases His beneficence to an individual, that individual is under an obligation to render additional service for it. This is illustrated by the following examples. It is a duty to tithe produce, as it is said, "Thou shalt truly tithe all the produce of thy seed that the field bringeth forth year by year" (Deut. 14:22). One to whom God has given one hundred kur of produce is obliged to give ten kur; one to whom God has only given ten kur has to give one kur. If the former were to separate nine and a half kur and the latter were to separate one kur, the former would be punished, while the latter would receive a reward. So, too, if a man has no son, the obligation of circumcising and teaching his son Torah does not apply to him. If a person is lame, the duty of going to Jerusalem for the three festivals is not obligatory for him. When a person is sick, the precepts which he is unable to fulfil are not binding upon him. Analogously, if a person has been singled out by the Creator for special beneficence, he is under an obligation to increased service for it. Hence, the saints in ancient times, when some good fortune happened to them, were troubled in two respects: First, that they should not fall short in the complete fulfillment of the service and gratitude they owed for this good fortune and that it should not turn into evil for them, as our ancestor Jacob said, "I am not worthy of all the mercies, and truth which Thou hast shewed unto Thy servant" (Gen. 32:11); secondly, that it should not be the Creator's reward for their service, and thus their recompense in the world to come would be diminished, as the ancients explained the text, "And repayeth them that hate him to their face* to destroy them" (Deut. 7:10). This will suffice on this theme.

^{*}Reward them for their few good deeds here on earth, and destroy them in the life hereafter.

להאבידו. ודי לך בזה. אמרה הגפש, כבר הבינותי מה שזכרת ואינני מוצאה את עצמי יכולה לשלם חובות הבורא על מובותיו הכוללות המדברים. כל שכן מה שיחד אותו בו בהם, ואם הפצי ורצוני לשלם מה שאני חייבת עליהם, מיד קודמת למחשבתי בהשלימי תוחלת פובה עתידה ממנו, וכן בהודותי לאל כשאהודנו אודנו במלותי על גודל מובו עלי, ומחשבתי וכונתי בהודאה לבקש על התמדת המוכה ולהוסיף עליה, לא כונת הנואש מתוספת המוכה והתמדתה, וכשאני על הדרך הזה בעכודתי והודאתי לאלהים ממעום הכונה הברורה לחובת מובתו, איך אגיע לשלם שאר עבודתו על מובותיו המיוחדות, ואני צריכה שתורני מה שאני חייבת בו עליהם מעכודת האלחים, על המעום שאהיה ראויה להתמדתם. אמר השכל, מה שהתרעמת ממעום כונתך בעבודתך והודאתך לאלהיך, וכי דברי פיך דברי מודה וכונתך כהם כונת מבקש ולבך להוסיף על המובה ולשאול התמדתה, הוא מפני שלש מדות: המדה האחת, רוב אהבתד את נפשך וחפצך למשוך הנעימות אליה, ולא תפסעי פסיעה לעבודת האל ולא לזולתה אלא שכונתך בה להתענג בהנאות, וכבר הקדמתי לך בתחלת רפואותי שתשתדלי בכל יכלתך להרהיק המדה הזאת ממך, ובזה אקוה לך המוב. והמדה השניה, מפני שאינך מבינה חסד הבורא עליך ויעלה במחשבתך שאינך מגעת אל הטובה אלא בבקשתך עליה, וכבר הטיב לך במה שתדעי ובמה שאינך יודעת, ואת לא תשכילי בכקשתך מי עשה לך כל זאת בתחלה. אם היית מרחקת ממך המחשבה הזאת היתה עבודתך בכונה שלמה והודאתך לו במצפונך, ומה שתקוי ממנו אז יהיה ראוי ומחוייב לך יותר. והמדה השלישית, שאינך מכרת את עצמך ולא ענין הנהגתך, ואת רואה אותך ראויה לגדולה שבכל הטובות ואינך פוסקת לבקש אותן. וכל אשר תגיעי מהם על דבר מחשבתך עולה למה שלמעלה ממנו, ואינך רואה הבורא יתברך ראוי לגדולה שבעבודות ממך, וכשתהיה ממך עבודה

The Soul: I have understood all that you have mentioned. But I do not feel myself able to repay the Creator with services in return for His bounties, not even for those all men enjoy, much less for those with which He has specially favoured me. And when it is my wish and desire to fulfill the service which it is my duty to render for them, then before I have completed forming the resolution, the hope of a future bounty enters my mind. And so it is with my gratitude to God; when I thank Him. I thank Him for His great goodness to me in words while my thought and intent is the wish that the bounty may be continued and increased. I am not like the one who renounced all expectation of an increase of the boon or its continuance. And if I behave in this way in my service and gratitude to God, with so little of pure intent to fulfil my obligations for His universal goodness, how will I ever be able to fulfil the rest of the service I owe to Him for bounties with which He has specially favoured me? I therefore need that you should teach me the minimum of service that it is my duty to render for these favours, so that I may be worthy of their continuance. The Understanding: Your complaint of your scanty devotion in the service of God and ingratitude to Him and that the words of your mouth are those of one who expresses thankfulness, while your purpose is that of a petitioner, and the wish in your heart is for an increase in the bounty and its continuance—all this is occasioned by three dispositions: The first is your excessive self-love, and desire to gain for yourself every gratification. You do not move a step to the service of the Almighty or for any other purpose without the intent to enjoy pleasures. I have already recommended as the beginning of my course of treatment that you should strive with all your might to keep this evil disposition far from you, and then I may hold out the best of hopes for you. The second is that you do not realize the Creator's kindness to you and imagine that you will not obtain His bounty except through your supplication for it, whereas God has been good to you in what you know and in what you do not know, and when you supplicate Him, you do not consider who has done all this for you from the beginning. If you would put away from you this idea, your service would be wholly devotional, your thanksgiving to Him would express your inward feelings, and your hopes would then be worthier and more justified.

The third reason is that you neither know yourself nor how to conduct yourself. You deem yourself deserving of the greatest benefits and you never cease beseeching God for them. And when you obtain anything, your mind yearns for something higher. You do not, however, realize that the exalted Creator has the right to the greatest service on your part. When you render any service, you regard it as a favour granted by you to Him, though you are cognizant that for all your needs

תחשבה חסד ממך עליו עם ידיעתך מחסורך אליו ושאינו צריך לך, ואלו
היית מגלה הסכלות הזאת מעליך ותעייני בעין פקוחה והיית יודעת כי
הכורא אשר בראך חושב עליך ויודע בפוב לך ובמה שאינו פוב יותר ממך,
היית רוצה במה שיגיעך מהם ותגדל הודאתך לו עליהם בלב שלם, ולא
היית תולה תקותך במה שיפרידך מהכרת מה שהגיע אליך מהם ופרוע
חובות האלהים עליהם, ומה שאת ראויה לו אי אפשר שלא תגיעי אליו
כשיתחייב לך בעבודתך, לא שתקוי אותו בתלות דעתך בו:

you are dependent on Him and that He has no need of you. If you were to uncover (remove) this blinding folly, study the matter with open eyes and realize that the Creator who created you thinks of you and knows what is good for you and what is not good, better than you do, you would be contented with whatever benefits He bestows upon you, and would render great thanks to Him for them with a perfect heart. Then you would not rest your hope on what disturbs you, and keeps you from recognizing the bounties that you have gotten and from discharging the obligations that you owe to God for them. And it is impossible that you should not attain what you are fit for, when it will become due to you by reason of your service, and not merely because you hope for it and fix your mind on it.

פרק ז. ומה ששאלת על המעומה שבעבודות האלהים שאין אדם יוצא ידי חובתו בפחות ממנה ותתהייב לו כה התמדת מוכתו עליו הם עשרה ענינים, מהם שלא ישימנה סבה להמרותו (ספרים אחרים: שלא ישימה סיבה ועילה להמאתיו ולהכעים בוראו, כי מרוב עסקיו ברבות המובה לא יתרשל כשכח וכהודאה ובעכודה). ומהם שיזכור מוכת האלהים בלשונו תמיד וירבה להודות לו ולשבחו כלכו עליה ובנראה מדבריו, ומהם שלא תהיה נמכזה ומעומה בעיניו, ומהם שלא יתלה בזולתו אם תהיה על ידי אמצעי שיודה האמצעי ויתעלם מהודות הבורא עליה, ומהם שלא יתפאר בה ויעלה על דעתו כי בכחו לקחה ובחכמתו במה שהוא ראוי להם, ומהם שלא יעלה במחשבתו שיתמידה בהשתדלותו בה. ושתאבד ממנו אם יתעלם ממנה, ומהם שלא יכזה מי שחסר המוכה ההיא ויראה את עצמו מוב ממנו לפני האלחים, ושמא האלהים מנסה אותו בה להראות מה שנסתר בו מרוע המצפון ותשיאהו המובה ויהיה כל חסר טוב מוב ממנו לפני האלהים, ומהם שיהיה לבכו שלם עם האלהים ככונתו וכהכנעו, ואם לא יוסית במעשהו על מה שהיה בתחלה ולא הוסיף בהודאה וכשבח, יתמיד על מה שהיה כו וישתדל לכוין את לכו במעשהו לאלהים, ואל תהיה המובה גורמת לקצר ממעשהו הראשון ולטרוד אותו מהוסיף בכונתו לאלהים. ומהם להיות עינו תמיד על מי שהוא לממה ממנו ברוב המובות לא טל מי שהוא למעלת ממנו. וכן ראוי לו להיות עינו תמיד על מי שהוא מרבה בעבודת האלהים יותר ממנו כדי שישתדל לעלות אל מעלתו, ואל יבים למי שהוא ממעם כה יותר ממנו ויתגאה במעשהו ויתעלם ממנו, ומהם שלא ישיאהו אורך סתר הבורא יתברך עליו ואורך אפיו לו כדי שיהיה במוח מקצפו וימרה אותו, כי כל מי שהגיעו דבריהם אלינו מן הקדמונים שעברו

CHAPTER VII.

In regard to your question as to what is the minimum service of God, below which, a person would not be discharging his duty, and which is requisite for the continuance of the Divine bounty, there are ten conditions to be fulfilled, as follows: (1) One should not use the Divine bounty as a means to rebel against God. (2) One should always declare God's bounty to him and also thank and praise Him in his heart for it, in harmony with his utterances. (3) The bounty should not seem to him insignificant and small. (4) He should not ascribe it to anyone beside God; and, if it comes through an intermediary, he should not thank the intermediary and fail to thank the Creator for it. (5) He should not boast of it, nor think that he obtained it by his own strength and wisdom or by anything else that made him worthy of it.* (6) It should not enter his mind that he can secure its continuance by his striving, and will lose it if he neglects the effort. (7) He should not despise one who lacks the bounty and regard himself as better before God than that person, since it may be that God is trying him in order to expose the evil hidden in his nature, so that his good fortune is leading him astray, while everyone who lacks this good fortune is better before God than he is. (8) His heart should be wholly with God in devotion and humility, and if he is not more active in his service than he had formerly been, and does not increase his gratitude and thankfulness, he should at least continue to maintain his standard. In his service he should endeavour to direct his heart to God, and prosperity should not cause him to diminish his former [pious] practices, nor disturb him in the effort to intensify his devotion to God. (9) His attention should always be directed to one beneath him in material well-being, not to the one who is above him in this respect. So, too, his gaze should always be fixed on one more zealous in the service of God than he is, so that he will strive to rise to the latter's degree; and not on one who is less zealous, so that he may not become proud of his piety and negligent in his duties. (10) The protracted period during which the Creator overlooks his sins and restrains His anger should not beguile him into thinking that he is safe from the Divine wrath, and so may rebel against the Almighty. For individuals, concerning whom reports have reached us from ancient times, as well as some also among our contemporaries, who were favoured by God with various bounties and

^{*}Or He should not boast of that for which he was deemed fit, thinking that he obtained it by his own strength or wisdom.

וראינו מן הנמצאים עמנו שהפיב להם האלהים כמיני המוכות ונפו מעכודת האלהים אל המרותו, לא נכשלו אלא כמה שספרתי לך, וזה גלוי ומפורסם בספרי הנביאים עליהם השלום בכל דור ודור, והם כל מפסידי השער השלישי הזה אשר כונתנו בו באור חיוב קבלת עבודת האלהים, ומי שלא יכול להוסיף מעבודת האלהים ברבות מובותיו ויוכל לקבל מה שזכרתי לשם שמים, יהיה ראוי להתמדת הפובה לו המיוחדת לו, ואם יסירנה ממנו יהיה לאחד משני דברים, או למחות בזה עון שקדם לו או לשלם בו לעולם הבא תמורתה מה שהוא גדול ויקר ממנה ועודף עליה הרבה:

departed from the service of God and rebelled against Him, stumbled only because of the erroneous views which I have mentioned to you. This is also clearly set forth in the books of the prophets in every generation. All these faults are detrimental to the service of God which we endeavour to expound in this third treatise. Yet, whoever cannot increase his service of God, but is able to undertake what I have set forth for the sake of God, will be worthy of a continuance of the good [portion] which has been specially allotted to him. And if this is withdrawn from him, it will be for one of two reasons: either to expiate some previous iniquity or requite him in the life hereafter with a recompense greater, more precious than, and much exceeding that of which he has been deprived here.

פרק ת. אמרה הנפש, התעסקת ברפואתי והעלית ארוכתי והוכחתני והגדלת והשקפת באורך אל רפואתי וגלית חשכת האולת מעלי, אלא שנשאר עלי עדיין ממפסידי עכודת האלהים ענין אחד, אם תרפאני ממדוהו ותסיר ממני דאגתו אנצל מן הגדול שבמדוים ואהיה קרובה לרפואה מכל נגעי. אמר השכל, ומה הוא הענין שהוא אצלך כאשר זכרת. אמרה הנפש, מה שמצאתי בספרים מענין ההכרח והגזרה והממשלה והחפץ שהכל לאלהים בכל מה שברא מקופא וצומח וחי ומדבר, כמו שנאמר (תהלים קל"ה), כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ, ואמר (שמואל א' ב'), ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל, ה' מוריש ומעשיר, משפיל אף מרומם, ואמר (איכה ג'), מי זה אמר ותהי ה' לא צוה, מפי עליון לא תצא הרעות והמוב, ואמר (ישעיה מ"ה), יוצר אור ובורא חשך עושה שלום ובורא רע, ואמר (תהלים קכ"ז), אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, אם ה' לא ישמור עיר שוא שקד שומר, שוא לכם משכימי קום מאחרי שבת אוכלי לחם העצבים כן יתן לידידו שנא, והרבה ממה שדומה לזה, מה שיורה כלו, כי האדם ושאר החיים הכינם הבורא לזיון העולם הזה, ואם יניעם ינועו ברשותו וכחו ויכלתו, ואם יניחם ינוחו מעשיהם, כמו שאמר (איוב ל"ד). והוא ישקים ומי ירשיע, ואמר (תהלים ק"ד), תסתיר פניך יבהלון תוסף רוחם יגועון ואל עפרם ישובון. וכל דברי הראשונים בכל ספר מודים מכל הענין הזה מכלי מחלוקת כו, ונמצא בספר התורה מה שחולק עליו מה שמורה, כי המעשים הנראים מן האדם נתונים ברשותו, והוא בוחר בהם בהפצו, והם הווים ברצונו ובחירתו, ועל כן התחייב בגמול ובעונש על

CHAPTER VIII.

The Soul: You have occupied yourself with my treatment and helped my recovery. You have corrected me, acted generously, and with your luminous mind supervised my treatment and dispelled the darkness of folly that enveloped me. But of the factors that are detrimental to the service of God, one still clings to me. If you will relieve me of the pain it causes me and remove the distress it occasions me, I will be delivered from my worst suffering, and will be almost cured of all my complaints. The Understanding: What is it that troubles you, as you say? The Soul: I have found in [the sacred] books in reference to the topic of necessity and fate, divine authority and will, that all things created mineral, vegetable, animal and rational being—are in the power of God, as it is said: "Whatsoever the Lord pleaseth, that He doeth, in heaven and on earth" (Ps. 135:6). Further, "The Lord killeth, and maketh alive: He bringeth down to the grave and bringeth up again; the Lord maketh poor and maketh rich; He bringeth low and lifteth up" (I Sam. 2:6-7). "Who is he that saith and it cometh to pass, when the Lord commandeth it not? (Who is he that saith) Out of the mouth of the most High, proceedeth not good and evil?" (Lamentations 3:37). "I form the light and create the darkness: I make peace and create evil" (Isaiah 45:7). "Except the Lord build the house, they labour in vain that build it; except the Lord keep the city, the watchman waketh but in vain" (Ps. 127:1). "Vain it is for you to rise up early, to sit up late, to eat the bread of sorrows; for so He giveth His beloved sleep" (Ps. 127:2).

There are many passages to the same effect, all of which indicate that the Creator formed man and other living creatures to establish the world. When they move, they are moved by His will, His power and His might. When they rest, it is because He ordains that they shall rest, as it is said, "When He giveth quietness, who then can make trouble?" (Job 34:29). "Thou hidest Thy face; they are troubled. Thou takest away their breath; they die and return to their dust" (Ps. 104:29).

And all the sayings of the ancients in every book indisputably agree in this. We find, however, in the book of the Torah a contrary view, namely, that a human being's visible acts are in his own power. He can choose then as he pleases. They are effected by his choice and freewill and he is accordingly liable to reward or punishment for service and transgression respectively, as it is said, "See, I

העבודה ועל העבירה, והוא מה שאמר הכתוב (דברים ל'), ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת המוב ואת המות ואת הרע, ואמר (שם), ובחרת בחיים, ואמר (מלאכי א'), מידכם היתה זאת, ואמר (איוב ל"ד), כי פעל אדם ישלם לו, ואמר (משלי י"ם), אולת אדם תסלף דרכו וכל מה שיש בספרנו מתורה ומצוה ומוסר מורה על בירור הענין הזה. וכן מה שיש בו מגמול העבודה ועונש העבירה, הכל מורה כי מעשי האדם מונחים אליו, וכי כבוד האלהים נקי ממוכתו ורעתו וצדקותיו ומעוותיו. והענין אצלי קשה, ולהפיק בין שני הענינים קשה מאד, ואם יש רפואה למדוח הזה, ירפאני האל ממנו על ידך. אמר השכל, אין במה שזכרת מקושי ההפקה בין שני אלה הענינים הנמצאים בספרים גדול ממה שימצא ממנו בפעל בדוך הבחינה, והוא מה שאנחנו רואים ממעשי האדם שיהיו כפי דעתו וחפצו בקצת העתים, ויהיו שלא כרצונו וכונתו בקצתם, והם יורוך כי יש לבורא יתברך ממשלת עליו ושהוא תחת מאסרו, יתיר לו מה שיחפוץ וימנעהו ממה שאינו חפץ, ויראה לך ממנו גם זה כתנועת לשונו ושמעו וראותו, ואני רואה אחר כך שהגמול והעונש עוברים עליו כפי מעשהו ותנועותיו לעבודת האלהים ולהמרותו. וכבר ארכו מחלוקות החכמים באופני ההפקה בין ההכרח והצדק. מהם מי שאמר, כי כל המעשים האנושיים הולכים כחפץ האדם בהם ויכלתו וכחו, מסר האלהים בידו עניניהם והשלימו בהם וכי כבוד האלהים נקי מהם, ועל כן התחייב עליהם הגמול והעונש. ומהם מי שמשיב המעשים האנושיים וזולתם אל הבורא יתברך ואומר כי כל תנועה המתחדשת בעולם ממדבר ודומם היא ברשות הבורא יתברך ונזרתו ודינו ותחת מאסרו, אין נמלמ מהם כשעורה לא פחות ממנה ולא למעלה הימנה, וכאשר הקשו עליהם בדרך הגמול והעונש. אמרו, ענין הגמול והעונש אין אנו יודעים צורתו ולא מהלכי דיניו, והאלהים צדיק ולא יעול * ונאמן במה שיעד מן הגמול והעונש ולא יעכור. נחלשו דעותינו מהשיג כח הוית חכמתו וצדקו יותר גלוי וחסדו נראה יותר

have set before thee this day life and good, and death and evil" (Deut. 30:15). ". . . therefore choose life" (Deut. 30:19). "Through your hands this has come" (Malachi 1:9). "For according to a man's act, He requites him" (Job 34:11). "A man's folly perverteth his way" (Proverbs 19:3).

Everything in our religious literature, whether it be instruction, precept or moral exhortation, demonstrates this view. And whatever is there set forth concerning reward for service, and punishment for transgression, indicates that a human being's acts are left to himself and that the Divine glory does not interfere in his prosperity or in his illfortune, in his righteous deeds or in his perversities. This is hard for me to grasp, and to reconcile the contradiction of these two views is exceedingly difficult. If there is a remedy for this difficulty which troubles me sorely, may God relieve me through your aid. The Understanding: The difficulty you state of reconciling these two contending conceptions, found in the books, is no greater than that of solving the contradiction found in life's actual experiences. For we see that a human being's activities are sometimes in accordance with his intentions and desires and sometimes they are against his wish and intent. These disparities show you that the exalted Creator has control over a human being and that the latter is bound by the Almighty who permits him to do only what He wishes and prevents him from doing what He does not wish. This is also apparent in the function of speech, hearing and sight. And, on the other hand, I see that reward and punishment come to a human being; that he is rewarded and punished according to his deeds and movements either in serving God or rebelling against Him.

Controversies have long raged among the learned as to the modes of reconciling the issue between Necessity and (divine) Justice. Some say that all human activities proceed according to man's will, capacity and strength; that God has left the conduct of these affairs in a man's own hands, and given him control over them. And since the Divine glory does not interfere in these, therefore a human being is liable to reward and punishment for them. Others refer all human actions, like everything else, to the Creator, blessed be He, and say that every movement in the universe from that of a rational being to that of an inorganic body. is in the control of the Creator, takes place by His decree and compulsion, which cannot be varied by as much as a hair's-breadth, either more or less. When, against this view, the justice of reward and punishment was advanced, they replied, "We have no knowledge on the subject of reward and punishment; we do not know its form nor the way it is enforced. God, however, is righteous and will not do any iniquity. He is faithful in awarding recompense and retribution as He appointed them, and will not depart from His rules. Our minds are too feeble to grasp His

ממה שנחשדהו בדיניו, אין אלוה מבלעדיו. ומהם מי שנראה להאמין בשתי הדעות ההכרח והצדק, ואמרו כי המעמיק כהם אינו נצול מחמא ומכשול על איזה דרך שיסבור אותם, ואמרו הנכון שנעשה מעשה מי שיאמין, כי המטשים מונחים לאדם יגמל ויענש עליהם, ונשתדל בכל אשר יועילנו אצל הבורא, כשני העולמים, ונכמח כאלהים במחון מי שהתברו אצלו כי ממשלת כל המעשים והתנועות והתועלת והנזק בגזרת ה' ורשותו ובמאמרו, וכי לאל יתכרך המענה הנצחת על האדם ואין מענה לאדם על האלהים יתברד. והדעת הזאת קרובה אל דרך ההצלה מכל אשר קדם זכרו, כי מן האמת והנכונה שנודה בסכלות בדבר הזה מהכמת הבורא יתברך מפני חלישות דעתנו ומעום הכרתנו ובסכלותנו בו פנים מאופני המוב, ולזה נטלם ממנו, ואלו היתה לנו בעמדנו על הסוד הזה תקנה היה הבורא מגלה אותה לנו. והדמיון הקרוב כזה מה שאנו רואים מענין חלש הראות שאין לו תועלת כאור השמש עד שישים מסך דק בינו ובין עיניו, וכל אשר יהיה החולי בעיניו יותר גדול תהיה תקנתו במסך יותר עבה, וכל אשר יקל החולי מעיניו יהיה המסך הדק יותר ראוי לו. ועוד כי אנו רואים ברוב המלאכות הגופניות פעולות, אלו לא היינו רואים אותם בעינינו והיה דברם מגיע אלינו היינו ממהרים להכזיב המגיד בו עליהם, כמו האיסמרולב"ייו שהוא מאזני החוזים שאלו לא השגנוהו בראותנו, ויגיד לנו מגיד צורתו ודמותו ומה שיושג בו מתנועת הגלגלים ומקומות הכוכבים וכיון השעות של כל עת ועת מטתי השנה וידיעת מרחקי הדברים החלוקים והרבה מן הדברים שאינם ידועים, לא נתבררה במחשבתנו ולא עלתה ברעיוננו צורתו. וכן מה שהוא יותר קרוב אלינו מן הכלים שמשתמשים כהם המון בני אדם, הפלם, כי לולי השנת חוש ראותנו אותו לא היה מתקיים בנפשותינו שישקול שקל הצדק במאזנים שאחד מחלקיהם יותר ארוך מן השני. ומן התימה שישקלו בו שקלים רבים נחלקים בחסר וביתר באבן אחת, ומה שמשתמשים בו בני

infinite wisdom. His righteousness is too apparent, His loving kindness too evident, that we should cast suspicion on His decisions, and there is no God beside Him. Some find it possible to accept both principles-necessity and divine justice. They say that one who goes deeply into these subjects will not escape sin and will stumble, in whichever way he apprehends them. They therefore assert that the proper course to follow is to act on the principle of one who believes that actions are left to a human being's free will, who will therefore be rewarded or punished for them, and that we should strive for all that will avail us with the Creator in both worlds. At the same time, we ought to trust in God with the trust of one, fully convinced that all things and movements, together with their advantageous and injurious results happen by the decree of the Eternal, under His authority and according to His sentence, and that God has a predominant and everlasting claim upon us while we have no claim upon Him. Of all the views that we have mentioned this is the nearest approach to the way of salvation. For honestly and in truth, we must confess our ignorance on this topic which refers to the wisdom of the Creator, because our knowledge is too weak, and our comprehension too limited. This ignorance is one of the various forms of divine beneficence; it is for our good that knowledge is hidden from us. If there had been any advantage to us in understanding this mystery, the Creator would have revealed it to us.

A close analogy we can observe in the case of a person with weak eyes, who cannot enjoy the light of the sun without putting on a thin veil to protect his eyes. The more the eyes are impaired, the thicker the veil which he needs to aid his sight. When the impairment lessens, a thinner veil is suitable for him. Again we note in regard to a large number of physical occupations, that if we did not behold them with our own eyes, and only knew of them by report, we should hastily declare the reporter a liar. Take for instance, the astrolabe (a measuring contrivance formerly used by astronomers). If we had never seen this instrument with our eyes but someone had told us of its form and appearance and what can be apprehended by its use concerning the movements of the spheres, the positions of the stars, the precise determination of each of the seasons, the distances between stars and many other facts that would otherwise be unknown to us, we would have no clear conception of it, nor could we form a picture of it in our minds. The same is the case with a thing we are more familiar with, which belongs to articles multitudes of men usethe balance. For were it not that we apprehend it with our sense of sight, we could not possibly deem it conceivable that one could weigh truly with a balance one of whose parts is longer than the other.* And what is still more surprising is that on this balance and by means of a single stone, many

^{*}Beam-scales.

אדם יותר, תנועת האכן העליון מאכני הרחים כסבוכ שוה כאמצעים חלשים מגיעים אותם המים. וכשאנו משליכים אכן קמנה בשפף המים הנגרים לא היה מתעכב שעה עד שהיה מגיע לתחתיתם, וברחים ממשקל האכן כפלים רכים וכח האמצעים שינועו הרחים בעבורם פחות מכח השפף הרכה. ואלו הגיד לנו מגיד ולא היינו רואים הדבר בעינינו, היינו ממהרים להכחיש ולהשיב על דבריו. וזה מפני מעום ידיעותינו בסודי היצירה וחלישות הכרתגו כשרשי הנמצאים ותולדותיהם ומבעיהם וכחותם המתכודדים. ומי שהוא בסכלות אשר ספרנו בדבר שהוא כין ידיו תדיר, אין מן התימה שלא ידע מהלכי הגוזר והצדק ממשפטי הכורא יתברך אשר הם נעלמים ונעלים ממה שזכרנו עד אין קץ. ובכמותו אמר דוד עליו השלום (תהלים קל"א), ה' לא גבה לכי ולא רמו עיני וגומר, ואמר אחר זה מה שדומה לו מהמסר אל האלהים במאמרו, אם לא שויתי ודוממתי נפשי כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי:

objects, varying in weight, can be weighed, some of these weighing more, others weighing less than the single stone. A thing that people use still more is the upper millstone which the water causes to revolve regularly by a slight contrivance. When we cast a small stone into a swift current of flowing water, it does not stay on the surface for a single moment, but sinks to the bottom, while the millstone is many times heavier than the stone and the force of the water by which the mill is set in motion is much less than that of the current. If any one had told us this and we had not seen it with our own eyes, we would have quickly denied and repudiated his statement. All this is because we know so little of the secrets of nature and because our faculties are too limited to recognize the fundamentals of created things and their results, their natural constitution and special forces. Since a person is so ignorant, as we have shown, in regard to a thing which he constantly handles, it is not surprising that he does not comprehend the divine decree and the righteousness of the Exalted Creator's judgments, these being hidden and infinitely exalted beyond all that we have stated. On a similar topic, David, peace be upon him, said, "Lord, my heart is not haughty, nor are mine eyes lofty . . ." (Ps. 131:1). And he adds in the next verse, in regard to submission to God, "Surely I have stilled and quieted my soul, like a weaned child with his mother; my soul is with me like a weaned child" (Ps. 131:2).

פרק מ. אמרה הנפש, כבר נחמתני כמה שיאשתני מהשיג סוד הדבר הזה לדקותו ועומק ענינו, אך גלה לי סוד עניני והכונה בהעמדתי בטולם הזה וסרב לי צורת ההכרח והצדק בכל יכלתר מו הדרך הקצרה, ולא יהיה עניני כענין מי שלא הבין אופני טובתו מן המלכים כאשר הגיעני, והוא שבקצת איי הודו מדינה אחת הסכימו יושביה למנות עליהם איש נכרי בכל שנה, וכאשר תשלם לו השנה יוציאוהו מביניהם ויחזור על הענין אשר היה טליו קודם שיתמנה עליהם. והיה במתמנים עליהם איש אחד סכל לא ידע סודם בו וקבץ ממונות ובנה ארמונות וחזקם ולא הוציא ממדינתם דבר והשתדל להביא כל אשר היה לו חוץ למדינה, ממון ואשה ובנים. אליה. וכאשר נשלמה לו השנה הוציאוהו אנשי המדינה ההיא נטור וריק מן הכל, והפרידו בינו ובין כל מה שבנה וקנה תחלה ומוף, ולא מצא כצאתו מאומה מכל מה שהיה לו בעיר וחוצה לה, והיה מתחרם ומתאכל על פרחו והשתדלותו במה שבנה וקבץ והיה לזולתו. ואחר כך הסכימה דעתם למנות עליהם איש נכרי נלכב ונבון. וכאשר נתמנה עליהם בחר מהם איש אחד והמיב אליו ושאל אותו על מנהגי העם ודתיהם עם מי שנתמנה עליהם קודם. וגלה לו סודם ודעתם כו. וכאשר ידע הדבר לא נתעסק כמאומה ממה שנתעסק כו הראשון אשר זכרנו, אך השתדל ומרח להוציא כל דבר יקר שהיה במדינה ההיא למדינה אחרת ושם כל מכמניו ומחמדיו בזולתם, ולא כמה בגדולתם וככבודם, והיה כין האבל והשמחה כל ימי עמדו במדינה, מתאבל במהירות יציאתו מאתם, ועל שמעם בעיניו מה שמוציא מן החמודות, כי אם היה עומד היה מוציא יותר. והיה שמח

CHAPTER IX.

The Soul: You have comforted me in having made me give up the hope of ever fathoming the mystery of this subject because of its subtlety. But reveal to me the mystery of my existence in this world, its aim and purpose; and give me, as well as you can and briefly, some approximate conception of necessity and Divine justice, so that the same should not happen to me as happened to a king who, as I learnt, did not appreciate the various aspects of his good fortune. The story is that in one of the Indian islands, there was a state, the citizens of which decided to appoint over them every year a stranger as a ruler; and when the year had elapsed, they would banish him and he would have to return to the status he had had before he had been appointed over them. Among those elected, one was a fool who knew nothing of their secret plans in regard to him. He accumulated much money, built palaces which he fortified, and sent nothing out of their country. On the contrary, whatever he had outside the state—his money, his wife and children—he brought into it. And when the year was ended, the citizens sent him out, stripped of all his possessions, and deprived of all that he had built or acquired before he entered office up to the time he relinquished it. And so when he left, he had nothing of what had belonged to him in the city and outside it. He grieved and regretted the trouble he had taken and the efforts he had expended on the edifices he had erected and the treasures he had accumulated and which now would go to another person.

Subsequently, they decided to appoint at their ruler a stranger who was wise and understanding. After he had been appointed, he selected a person to whom he showed kindness and enquired of him the customs of the people and their laws which they had observed with reference to the one who had preceded him in office. The favourite revealed to the new ruler their secret plan and what they intended to do to him. When he learnt this, his activities took a different turn to those of his predecessor. He strove and laboured to take everything valuable in the country to the land where he had placed all his other treasures. He did not trust his subjects' exaltation of him nor the honor they showed him. During the whole time he stayed in their country, his mood was betwixt grief and joy. He was grieved that he would soon have to leave the people, and that the treasures he could bring out were in his estimation, so few. If he could have remained longer, he would have been able to bring out more. But he

בצאתו מהרה ממנה להתישב במקום אשר שם שם המודותיו וישתמש בהם כאופני תועלותיו ומיני הנאותיו בלב שלם ונפש כמוחה והתמדת ענין. וכששלמה שנתו לא דאג על צאתו מאתם, אך מהר לדבר בשמחת לב וסבר פנים משבח מעשהו והשתדלותו, והלך לפוכה רכה וכבוד גדול בשמחה מתמדת. ושמח כשני הענינים והגיע אל תאותו כשני המקומות. ואני יראה שיקרני מקרה הכסיל אשר יגע בשני הענינים והפסיד בשני המקומות. וכיון שחנני האל אותך הורני והראני עניני ומה שעמדת עליו מסוד דברי אופני תקנתו. אמר השכל, כבר ספרת במשל שהבאת צורת עמדך בעולם וכי ענינך בו כענין המלכים אשר זכרת, וכבר התברר אצלך גרותך ומהירות יציאתך, ואת צריכה שתעשי מה שעשה הנלכב הנכון שיהיה ענינך כענינו, ואם תמי ממנו אין לך תועלת בדברי ולא הנאה במליצתי. אמרה הנפש, לולי חפצי כדבר לא הייתי חוקרת על מה שנעלם ממני מעניני. אמר השכל, אבל סוד דברך שהבורא בראך מלא דבר בכלל מה שברא מן הגרמים הרוחניים, ורצה לנשאך ולהרים מעלתך עד מעלות סגולתו ובחיריו ובריו מן הקרובים אל אור ככודו לפוב לך ולחסד עמך, ולא היית ראויה לזה אלא אחר שלשה דברים: אחד מהם, הסר מסך האולת מעליך והאיר לך בדעתו: והשני, נסותך וכחנך אם תכחרי בעבודתו או בהמרותו: והשלישי, מיסרך בעולם הזה בסבלך עול עבודתו בו להעלותך אל מעלת העליונים הסובלים, שנאמר כהם (תהלים ק"ג), ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו, ולא יתכן לך זה, ואת על ענינך הראשון, ומחכמת הבורא יתברך ברא לד העולם הזה בכל אשר בו מקופא וצומח וחי על סדר מתוקז והנהגה נכונה והכל מתוקן לתועלותיך, וכחר לך מסגולות יסודותיו היכל מתוקן דומה לעולם בשרשיו ותולדותיו ותכונתו, ופתח לך בו חמשה שערים אל העולם, והפקיד עליהם חמשה שוערים מנאמניו. והשערים הם כלי החושים

was glad that he would soon leave and be able to settle in the place where he had put his treasures and would be in a position to use and enjoy them in various ways, with a quiet mind, confident spirit and uninterruptedly. And after his year was up, he was not troubled at leaving, but prepared for the event speedily, calmly and joyously, with approval of his work and diligence. He was going to great good fortune, honour and enduring joy. So he had happiness in both positions and attained his wishes in both places. I fear, however, that what happened to the fool who wearied himself and lost out in both places, may happen to me. Since God has favoured me in sending you to be my adviser, please instruct me and show me my position and tell me all you know in regard to the mystery of my being and the ways in which it should be improved.

The Understanding: In the parable you related, you have already given a picture of your state in this world and shown that your situation therein is like that of the kings you mentioned. You clearly realize that you are a stranger here and will soon depart hence. You should therefore act as the wise and understanding ruler did, so that the outcome in your case may be like his. Should you deviate from this course, my words will be

of no use to you, my fine language will bring you no advantage.

The Soul: If I had no desire in the matter, I would not have troubled to investigate what is hidden from me in regard to my condition.

The Understanding: The mystery of your being is that the Creator created you out of nought, in common with all spiritual beings that He created; and His purpose is to exalt you and elevate you to the high degree of His treasured ones—the chosen and elect who are nearest to the light of His glory—for your good and out of His loving kindness towards you. But you will only be worthy of this favour when three conditions have been fulfilled: The first is the removal of the curtain of folly from yourself so that the gift of knowledge of Him shall be a light unto you; the second is that you be tried and tested as to whether you will choose to serve Him or rebel against Him; the third is that He disciplines you in this world by your bearing the yoke of His service, in order to raise you to the degree of the higher beings who serve Him, of whom it is said, "Bless the Lord, ye His angels, ye mighty in strength, that fulfil His word" (Ps. 103:20). All this you could not attain if you remained in your former state. Therefore the exalted Creator, by His wisdom, created for you this world with all that is therein-minerals, plants and living creatures, everything suitably arranged and properly administered—and all for your benefit. Out of the finest elements, He chose for you a palace similar to the world in its origin, foundations, products and conformation.* In this palace he set five gates opening on the external world, and appointed five trustworthy keepers of the gates. Those gates

^{*}The body, which serves as the residence of the soul.

העינים והאזנים והאף והלשון והידים, והשוערים הם החושים החמשה המשתמשים כהם, והם: חוש הראות וחוש השמע והריח והפעם והמשוש, אשר כהם תגיעי אל כל תועלותיך בעולם הזה. והכין לך בתוך ההיכל ארבע מעלות לארבעה נגידים להנהיגו, והם: המוח והלב והכבד והביצים. ותקן כתוכו עוד ארבעה אוצרות לארבעה פקידים, רצוני לומר, הכח המושך והכח המחזיק והכח המעכל והכח הדוחה. ואוצרותם ומשכנותם הם שתי מרירות, השחורה והאדומה, והליחה הלכנה והדם לתקנת ההיכל. ופזר העכדים מבית ומבחוץ לעבדו ולשמרו, הפנימים המעים והגידים והמיתרים והעצבים והעורקים, והחצונים הידים והרגלים וחלשון והרחם והשנים והצפרנים והדומה להם, והכין לך אחר כך קשרים ומצועים בין הרוחנית וכין הגשמית, והם הדם הנוכע והחום המכעי והרוח החיוני, ואחר כך חברד אל ההיכל הזה חבור מתוקן וקשרך אליו קשר מסודר ביכלתו וחכמתו יתברך, כדי שישלמו לך השלשה דברים אשר זכרתי לך, והכין לך לצרכך שנים יועצים והפקיד עליהם שני כופרים, ונתן לך מן העבדים והשמשים כצרכך בעולם הזה, והשני יועצים, האחד מהם הוא השכל המורה אותך מה שיש ברצון האל, והיועץ השני, תאותך אשר תשיאך ותסיתך במה שתקציף ה' אלהים בוראך בו. והשני סופרים, אחד מהם כותב מעשיך המוכים כסתר ובגלוי ובמצפון ובנראה על ידי המשתמשים בו מכל מי שקדם זכרו מן השוערים והנגידים והפקידים והעבדים והיועצים והמשרתים והשמשים. והסופר השני הוא כותב המעשים הרעים על הדרך הנוכר במעשים המובים, והמשרתים והשמשים הם המדות הנפשיות, כשמחה והדאגה והששון והיגון והזכרון והשכחה והחכמה והסכלות והגבורה והמורך והנדיבות והכילות והצדק והרשע והבושת והעזות והתקוח והיראה והאהכה והשנאה וההנאה והצער והגאוה והענוה והשררה והשפלות. והרכה כאלו ממה שאת משתמשת כהם כמצפונך. והבורא יתכרך צוה השוערים והנגידים והפקידים והעבדים והיועצים והמשרתים והשמשים לשמוע אליך ולעמוד למצותך עד קץ ידוע, אלא בענינים מיוחדים באדם להם בעת התחברותם אליך והם ענין ההכרח ומקום הגזרה, והתיר לך

are the organs of the senses-eyes, ears, nose, tongue, hands. The gatekeepers are the five senses which employ these organs, namely, the sense of sight, the sense of hearing, the sense of smell, the sense of taste and the sense of touch, by means of which you are enabled to attain to the knowledge of all that can be useful to you in this world. He also prepared for you in this palace four degrees for the four rulers. These are the brain, the heart, the liver, the testicles. Furthermore, He placed four stores for four officers, namely, the faculty of ingestion, the faculty of retention, the faculty of digestion, the faculty of excretion. Their stores and offices are the two galls-black and green,-the white lymphatic fluid and the blood. Within and without this palace He distributed servants to attend to it and take care of it. Those within are the intestines, veins, sinews, nerves and arteries; those outside are the hands, feet, tongue, genitals, teeth, nails and other similar parts. He furthermore made for you connecting intermediaries between the spiritual and physical, namely, the blood, the natural heat and the vital spirit. By His wisdom and power He joined you to this palace in a proper and well-ordered union, so that you might fulfill the three requisites which I mentioned to you. He provided you with two counsellors. He appointed for them two scribes. He gave you servants and attendants for your needs in this world. Of the two counsellors the first is the Understanding which points out to you what the will of God is. The second counsellor is your lust which entices and seduces you to do that which will arouse the anger of the Lord, your God. Of the two scribes, one writes down your good deeds, whether done in private or in public, secretly or in the sight of all-through any of those already mentioned whom he placed at your disposition, the gate-keepers, officers, administrators, servants, counsellors, attendants and sextons. The second scribe writes down the bad deeds in the same way as we have stated in regard to the good deeds. The servitors and sextons are the soul's moods and qualities—cheerfulness, anxiety, gladness, joy and grief, memory and forgetfulness, wisdom and folly, courage and timidity, generosity and meanness, righteousness and wickedness, bashfulness and arrogance, hope and apprehension, love and hate, pleasure and pain, pride and modesty, domination and submissiveness, and many similar dispositions which you use with your inner being.

The blessed Creator appointed these watchmen, leaders and administrators, servants, counsellors, servitors and sextons, to listen to you and be ready to do your bidding, up to a definite period, except in certain matters which He explained to them when they were brought into association with you. Those are the matters wherein necessity and the divine decree prevail. In other words, He gave you liberty to make use of all these aids for the improvement of your physical well-being and to do everything over which the Almighty gave you control and power,

להשתמש בכלם בתקנת גופך ובכל מה שהשלימך לעשותו בעולם הזה על פנים ידועים ובענינים מיוחדים, והם כל המצוות השכליות והשמעיות והמותרות, ואמר לך, כל אשר שמתיו בידך והשלמתיך להשתמש בו בעולם הזה אל ישיאך, כי לא יוסיף לך בעצמך מאומה ולא יגרע ולא תגיע אליך ממנו הנאה ולא צער, אך הם דברים מתחדשים על גופך מבית או מחוץ אין דבר מהם לצרכך, והם ממך כשליא מן הולד וכקליפת הביצה מן האפרוח ואם תביני ותשכילי כונתי כך וטובתי עליך ותכחרי בעבודתי ותרחקי מהמרותי בהנהגת כל מה שהשלמתיך בו, אעלך אל הגדולה שבמעלות כחירי וסגולתי ואקרכך אל רחמי ואלכישך זיו ככודי, ואם תכחרי בהמרותי, אענשך עונש גדול ואענך ענוי ארוך, ואם תסכלי אופני השמוש בהם באחד מן הדברים אשר חייבתיך בהם בעבודתי, מפני מרדתך בגופך ועםקין אשר נסיתיך בהם, הנה יחדתי לך יועץ חכם נאמן כשתשאלי עצתו יורה אותך ואם תתעלמי יעירך, והוא השכל. התיעצי עמו בכל דבריך כי הוא יצווך להשתמש בכל העומדים לפניך באופני עבודתי, ותשובנה המדות המגונות משובחות כאשר יעשה הרופא החכם, שמשתמש בסמים שדרכם להזיק בתועלת הגופות כסמים המסיתים וזולתם, ואם תהיי על הדעת הזאת ותגבירי שכלך ותשמעי לעצתו, יכתוב סופר המעשים המובים כל תנועותיד המותרות בכלל מעשיך המובים ותהיינה נוספות עליהם, ויהיו כל שמשיך עוזרים לך בעבודתי. ואם תמרי את עצתו ותמי לדעת היועץ השני שהוא כנגדו בכל עניניו ותשתמשי בהם כאשר ייעצך, תשובנה מדותיך המשובחות מגונות כרופא הכסיל, אשר ימית בסמים המועילים מפני סכלותו באופני שמושם, ויכתוב סופר הרעות כל תנועותיך המותרות בכלל רעותיך ותהיינה

but only in certain ways and under certain conditions. These are comprised in the duties indicated by our natural reason, or that are to be accepted on divine authority, or that are permitted. And He said to you: "Whatever I have put into your hands in this world and placed under your control, shall not beguile you, since none of them can contribute aught to your essential being nor take aught from it; nor will you obtain from any of them either (permanent) pleasure or pain, for they are only things that incidentally affect your body, externally or inwardly. None of them is Their relation to you is that of the caul to the necessary for you. new-born babe or the egg-shell to the hatched chicken. If you will understand and comprehend my intention towards you and the benefit which I wish to bestow upon you, and you choose my service, and keep far from rebelling against me in the management of everything over which I have given you control, I will raise you to the highest of the degrees attained by my elect and favoured ones. I will draw you closer to my mercy and love, and enfold you with the radiance of my glory. But if you choose to rebel against me, I will punish you with a severe punishment and afflict you with prolonged affliction. If you are ignorant of the modes in which you should use any of the things which appertain to your service of me which I have appointed unto you as your duty and obligation, because you are too much occupied with your body and its concerns, with which I test you, I have appointed for you a counsellor, wise and faithful. When you ask his advice, he will instruct you. If you ignore him he will arouse you. This counsellor is the Understanding. Take counsel with him in all your affairs, for he will recommend you how to employ all your servitors who stand before you, in the right way of serving me. The reprehensible qualities will be transformed into praiseworthy ones, even as does the wise physician, making use of injurious and even poisonous drugs for the benefit of the body. If you will continue to be of this mind, and give the control to the Understanding, and listen to his advice, the scribe who writes down good deeds will enter all your lawful movements among your good deeds to which they will be added, and all your servitors will help you in my service. But if you act contrary to his advice and incline to the view of the second counsellor who is in all respects his opponent, and use all the means placed at your disposal as he advises you. then your praiseworthy qualities will become reprehensible, even as the incompetent physician in his ignorance kills patients by his inexpert use of wholesome medicines. And the scribe, appointed to write down evil deeds will write down all your lawful movements and enter them in the record of your evil deeds, to which they will be added. And, in either case, you will find that your aids, attendants and servitors and everyone with whom you come in contact, are complaisant and carry out

נוספות עליהם ותמצאי עוזריך ושמשיך ומשרתיך וכל מי שתפגעי בו מסכימים על רצונך ומפיקים חפצך, ותוסיפי בהם שמחה וששון, וכל זה צדק מכוראך על בחרך המרותו מעכודתו או עכודתו מהמרותו במצפונך זככונתך כסתרך, כי הנגלה והנסתר ממך שוים אצלו, והוא יגמלך על מה שהשקיף עליו ממך מכל זה, ואם נעלם מכני אדם, הלא תראה כי הדיין הוא דן כפי מה שנתקיים אצלו אם בעדים או בחושיו, ואם היה מתקיים אצלו מה שיש במצפונים היה דן עליו, והבורא יתברך שידיעתו בכל שוה מן הדין הוא שישפום כפי ידיעתו, כמו שאמר הכתוב (דברים כ"ם), הנסתרות לה' אלהינו וגומר. וכשירצה הכורא להעיר אותך ולהוכיחך, יצוה אחד מן המשרתים להסתלק מעבודתך ויחלה האבר ההוא מגופך או שנים או כולם, ויחלה וידוה עד עת ידועה, ואם תקיצי ותשובי אליו, יצוהו לשוב לעבודתך וירפא גופך וישוב לענינו הראשון, כמו שאמר הכתוב (תהלים ק"ז), אוילים מדרך פשעם וגומר כל אוכל תתעב נפשם וגומר ויזעקו אל ה' וגומר ישלח דברו וירפאם וגומר. וכאשר ישלמו ימי נסיונך בעולם הזה יצוה הבורא יתברך כל מי שוכרנו מן השערים והשוערים והעבדים והמשרתים לשוב מעליך וינתקו הקשרים והמצועים אשר בינך ובין גופך ותשובי אל ענינך הראשון, וישאר גופך אין תנועה לו ולא הרגשה, וישוב גם הוא לענינו הראשון, כמו שאמר החכם (קחלת י"ב), וישוב העפר על הארץ כשהיה והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה, ויראו לך פנקסי מעשיך ומחשבותיך והפציך ומה שבחרת והמרדת נפשך בו בעולמך ויהיה הגמול כפיהו. וכבר הזהירך על זה והתרה בך על ידי שלוחיו ונביאיו ותורתו הנאמנה, כמו שאמר החכם (משלי כ"ב), המ אזגך ושמע דברי חכמים כי נעים כי תשמרם ככמנך וגומר הלא כתבתי לך שלישים במועצות ודעת להודיעך קשם אמרי אמת להשיב אמרים אמת לשולחך:

your desire and thus you will have increased joy and gladness."* All this is in accordance with the justice of your Creator because, in your innermost thoughts and secret aims and purposes, you chose either to rebel against Him rather than serve Him, or serve Him rather than rebel against Him. For what is open and revealed in you and what is concealed in you, are equally known to Him. He will requite you for all that His omniscience observes in you, though it remain hidden from human beings. For do you not see that a human judge decides according to what has been established before him as fact, whether on the evidence of witnesses or by his own senses. If what was in the mind could be established for him, he would also take that into account in his decision. Since the blessed Creator knows everything equally well, it follows that He judges according to His knowledge, as it is said: "The secret things belong to the Lord, our God" (Deut. 29:28). And when the Creator wishes to arouse you and admonish you, He charges one of the servitors to leave your service; and one or two of your limbs or all of them sicken and become painful for a definite time. If you awake and return to Him, He charges that servitor to return to your service. He heals your body, and it resumes its former function, as it is said: "Fools, because of their transgression, and because of their iniquities, are afflicted. Their soul abhorreth all manner of food . . . Then they cry unto the Lord . . . He sendeth His word and healeth them" (Ps. 107:17-20). And when the days of your trial in this world are ended, the exalted Creator commands all those we have mentioned—gates, gate-keepers, servants and sevitors—to depart from you and the bonds and connections between you and your body are severed, and you return to your first state. Your body has no movement and no feeling. It also returns to its first state, as the sage said: "Dust will return to the earth as it was: and the spirit will return to God who gave it" (Eccles. 12:7): And then you will be shown the accountbooks, the record of your deeds and thoughts and what you had chosen and troubled yourself with in your earthly existence; and in accordance with this, will be your requittal. On all this, the Almighty, through His messengers and prophets and His faithful law, has exhorted and warned you. as the sage said: "Incline thine ear, and hear the words of the wise . . . for it is pleasant if thou keep them within thee . . . Have I not written for thee excellent things in counsels and knowledge, that I might make thee know the certainty of the words of truth, that thou mightest answer words of truth to them that send unto thee" (Prov. 22:17-21).

^{*}For the time being.

פרק י. אמרה הנפש, כבר הבינותי מאמרך והקשבתי לכל מה שזכרת, ואני מתחננת אל ככודך שתכאר לי המקומות אשר אשתמש כהם במשוכח וכמגונה במדותי, אשר בהשתמשי בהם שם ישבחוני עליהם ויודו שמושי בהם. אמר השכל, מדותיך רבות אזכור לך מהם מה שנזדמן לי בקצרה, והוא שבמדותיך שתי מדות הן השמחה והאבל, והן זו כנגד זו. ואופני השמוש בשמחה כשתבמחי בהנאה קיימת תמיד ולא תתערב בה תוגה ולא יארע לך פגע, התירי המדה הואת, אכל מקום השמוש באכל, כי יפנשך דבר מצער קיים תמיד, אין כך יכולת לדחותו ולא פנים להתפרד ממנו, התירי גם כן מדת האכל והשתמשי כה, וככלל מדותיך שתי מדות, והן המורא והתקוה. ומקום המורא שתהיה בענין שמביא אל הענין שיצטרך ולא תהיה לך אחריתו מוכה, ואין כך כח ויכולת לדחותו מעליך, אך מקום התקוה שתשתדלי בהקדמות המביאות המובה אליך ומהייבות לך הנעימות מבלי מונע שימנע מהן ולא דבר שיבדיל בינך וביניהן בעשות המצות שצוה האל לעשותן מפני פוב אחריתו, וככלל מדותיך שתי מדות הגבורה והמורד. ומקום השמוש בגבורה בפגוע באויבי ה' להלחם בם. וסכול כל עצב וכל נסיון ברצון הבורא יתברך ורצון חסידיו, כמו שאמר (תהלים מ"ד), כי עליד הורגנו כל היום נחשבנו כצאן מבחה, ואמר (שם קמ"א), יהלמני צדיק חסד ויוכיחני, אך מקום המורך בפגוע באוהבי ה' שלא להלחם כם ובאנשי עכודתו, ושתתאחרי מעמוד כנגד מוכיחיך במה שיש כו מובתך, כמו שאמר (מלכים ב' כ"ב), יען רך לבבך ותכנע מפני ה'. ובכלל מדותיך שתי מדות הבשת והעזות, ומקום הבשת בהמרות הממיב לך כמובתו על פניו ובין ידיו, ובהוכיחו אותך בעדיו המובים והרעים

CHAPTER X.

The Soul: I have comprehended your statement and paid attention to all that you have mentioned. And now I beseech Your Honour to expound to me the occasions on which I should make use of my good and bad dispositions—each in such a way that I shall win praise and commendation for their proper employment. The Understanding: You possess many dispositions of which I shall briefly mention those that occur to me. Among these there are two: joy and grief. They are opposites to one another. The occasion when joy is in place arises when you are in secure possession of a pleasure that is enduring without any admixture of grief, and uninterrupted by mishap. Then you may permit yourself the emotion of joy. The occasion for grief arises when something occurs that causes you lasting and unceasing pain, which you cannot remove nor get rid of. Then you may permit yourself the emotion of grief and make use of it.* Among your emotions there are other two-fear and hope. Fear is proper when you are confronted with a situation that is inevitable and the end of which will not be good for you and which you have no strength or power to avert. The occasion for hope arises when you busy yourself with the preliminaries that will bring you happiness and secure for you bliss with no hindrance to keep you from it, nothing that will separate you from it. And that is when you fulfill the duties which God commanded you and the result of which is good. There are two other emotions: courage and timidity. The right occasion for showing courage is when you meet the enemies of the Lord, in order to fight them. (Courage is also in place), to endure all tribulations and trials in submission to the will of the exalted Creator and of His saints, as it is said: "Yea, for Thy sake are we killed, all the day long; we are accounted as sheep for the slaughter" (Ps. 44:23). Further, "Let the righteous smite me; it shall be a kindness; and let him reprove me" (Ps. 141:5). The occasion for timidity arises when you meet those who love God, so that you fight neither them, nor those devoted to His service; nor stand up against one who rebukes you for your good, as it is said: "Because thy heart was tender and thou humblest thyself before the Lord" (II Kings 22:19).

Among your dispositions there are other two: bashfulness and arrogance. Bashfulness is proper so that you do not provoke the great Benefactor who is always bestowing upon you His benefits; in whose presence

^{*}To relieve you.

ופניעת נביאיו, כמו שכתוב (יחזקאל מ"ג), בן אדם הגד את בית ישראל את הבית ויכלמו מעונותיהם וגומר, ואמר (עזרא מ'), אלהי בושתי ונכלמתי וגומר. ומקום מדת העזות בפגיעת הרשעים ואנשי העבירות והחולקים על האמת, ולצוות בחסד ולהזהיר מן הגנות, ולהוכיש החמאים ולהוכיח הקמנים והגדולים, כמו שכתוב (ישעיה נ'), שמתי פני כחלמיש וגומר. וכן שתי מדות הכעם והרצון, ומקום הכעם כנמות מדרך האמת ומדין הצדק והגברת השקר על האמת ואנשיו, ומקום הרצון בהפיל כל הדברים על אופניהם וכהניחם על מכוניהם, וכלכת כדרכי האמת כהם. וכן שתי מדות הרחמים והאכזריות. מקום הרחמים על הדלים והעניים והחולים והפורשים מן העולם, ומי שאינו מכיר אופני מובותיו ומי שאינו יודע להנהיג עצמו, והאסור ביד אויבו ומי שפקד מובה רבה, והמתחרם על עונותיו והבוכה על מה שעבר מחמאיו מיראתו את עונש האלהים. ומקום האכזריות בהפרע מן הרשעים והנקם מן המשחיתים בארץ, כמו שאמר הכתוב (דברים י"ג), לא תחום עיניך עליו וגומר. וכן שתי מדות הגאוה והענוה, ומקום הגאוה והגובה כשתפגעי בכופרים באלהים ובנומים מעליו, אל תשפלי ואל תכנעי להם, שלא תראי כמצדקת אותם ונומה אחר דעותם המשחיתות, אך התירי מדת הגאוה והגוכה המורה על הפך דעתם ומעומ רצונך כהם, כאשר ידעת מענין מרדכי והמן. ומקום השמוש בענוה בפגיעתך אדם חביד ונכר וירא אלהים וחכם בתורתו ומתעסק בעבודתו, ומי שיש לו עליך טובה והסד את חייבת לגומלו עליה, כל שכן מי שגדלו ועצמו פובותיו מגמולך עליהם. וכן שתקחי הדין לאלהים מעצמך, כמו שנאמר (ויקרא כ"ו), או אז יכנע לבכם הערל וגומר. וכן שתי מדות האהבה והשנאה. מקום האהבה למי שמסכים עמך על עכודת האלהים ועל מי שישמחך באחרית ענינך. ומקום השנאה למי שעובר על רצון האלהים ועמד כנגד אנשי האמת והביאך אל מה שמקציף בוראך, כמו שאמר

and in whose power you always are, and who exhorts you by means of good or evil happenings; or when you meet His prophets, as it is said, "O, son of man, show the house to the house of Israel, that they may be ashamed of their iniquities" (Ezek. 43:10); and further, "O my God, I am ashamed and blush to lift up my face to Thee" (Ezra 9:6). Boldness is in place when one meets wicked people and transgressors and those who oppose the truth; also when you have to exhort men to do kindness; or warn people to avoid what is reprehensible. Boldness is proper to shame sinners and rebuke the small and the great, as it is said: "I have set my face like a flint" (Isaiah 50:7). So, too, there are two moods-indignation and calmness. Indignation is in place when you see a departure from the way of truth and the rule of righteousness, when falsehood prevails over truth and those who follow it. Calmness is proper in giving to all things their right direction, putting everything in its right place, and always keeping, in regard to them, in the ways of truth. So, too, there are two qualities—mercifulness and ruthlessness. The quality of mercy is to be shown to the needy, to the poor and the sick; to those who live withdrawn from secular society; to one who does not know how to help himself; to the prisoner who is in the power of his enemy; to one who has lost much wealth; to one who repents his inquities; to one who weeps for his past sins, out of fear of Divine punishment. Ruthlessness is in place in requiting the wicked and wreaking vengeance on corrupters, as Scripture saith, "Thine eyes shall not pity him" (Deut. 13:9). So with the two qualities, pride and humility. Pride and haughtiness are in place when you meet those who deny God and turn away from Him. Do not humble yourself before such people nor show them deference, so as not to seem to justify them or even incline to their corrupt views; but exhibit a proud and haughty demeanour, to indicate your opposition to their views and how little you agree with them, as you learn from the relation of Mordecai to Haman. Humility is in place when you meet a man who is pious and pure, God-fearing, learned in the Torah and diligent in his service of God. So, too, if any one has shown you kindness and favour, you are under an obligation to make him an acknowledgment for it. And how much more so, if his benefactions are so great and weighty that you cannot make him a return for them. Accordingly, you should infer for yourself your duty to God [in acceptance of His judgment], as it is said, "If their uncircumcised heart be humble and they accept their punishment then will I remember my covenant . . ." (Lev. 26:41-42). So with the two qualities, love and hate. Love is in place towards one who is in agreement with you in the service of God, and through whom you will secure abiding joy at the end of your earthly existence. Hatred is proper against one who transgresses the will of God, stood up against men of truth and misled you to what angers

(משלי כ"ח), עוזבי תורה יהללו רשע ושומרי תורה יתגרו בם. וכן שתי מדות הנדיבות והכילות, ומקום הנדיבות לשום כל דבר במקומו ולתת לכל בעל מדה חמודה מן הממון והחכמה כפי מה שראוי לו, כמו שאמר (שם ג'), אל תמנע מוב מבעליו בהיות לאל ידך לעשות, ואמר (שם ה'), יפוצו מעינותיך חוצה. ומקום הכילות על האכזרים והפתאים, ומי שאינם מכירים את עצמם ולא ערך המובה עליהם, כמו שאמר (שם מ'), יומר לץ לוקח לו קלון ומוכיח לרשע מומו. ואמרו חכמינו זכרם לברכה, כל העושה מובה למי שאינו מכירו כאלו זורק אבן למרקולים. וכן שתי מדות העצלה והחריצות. ומקום השמוש בעצלה בתאוות הבהמיות אשר הנאותיהם חולפות מן האדם, וישאר עליו הרפתם בעולם הזה וענשם לעולם הבא. ומקום ההריצות בהנאות הרוחניות ובמעשיהם שמתכוונים בהם להגיע אל רצון האלהים יתברך, כמו שאמר דוד עליו השלום (תהלים קי"ם), חשתי ולא התמהמהתי לשמור מצותיך. ומה שזכרתי בשער הזה די לבוחר בדרך הישרה ומבקש האמת לעצמו וחפץ בחכמה למענה. והאל יפיק אותנו אל

נשלם חשער חשלישי בעזרת חשם יתכרך.

: דרכי עבודתו ברחמיו אמן

	מוד הספר.	יציין את ו	המספר	בכוכבים.	המסומנות	חמלים	נקוד
	. ነግ ፞፞፞፞ዿ፟፟፟		** רַקּקתִי.		* אָשֵׁיתִי.		יד.
* יְעַוְּלְנוּ.	נט.	בוֹתָ.	* הָטִי	נח.	*וְהָטְעָם.		кэ
			*יְעַנַל.		* מְצְנָה.		מא

your Creator, as it is said: "They that forsake the law praise the wicked;

but such as keep the law contend with them" (Prov. 28:4).

So with the two qualities, generosity and parsimony. The part of generosity is to assign to everything its proper place, and give to every deserving person of your money and of your knowledge, in a measure suitable to the recipient, as it is said: "Withhold not good from them to whom it is due, when it is in the power of thine hand to do it" (Prov. 3:27); further, "Let thy fountains be dispersed abroad" (Prov. 5:16). Parsimony is in place towards the cruel and foolish and those who do not know themselves, nor the value of the beneficence bestowed on them, as it is said, "He that reproveth a scorner getteth to himself shame: and he that rebuketh a wicked man, it is a blemish to himself" (Prov. 9:7). Our wise men say, "He who does a favour to an ingrate is like a man who casts a stone to Mercury."*

And so with the two qualities—slackness and diligence. Slackness is proper in the gratification of sensual passions, the pleasures of which pass away while nothing remains to him who indulges in them

but shame in this world and punishment in the world to come.

Diligence is in place, in securing spiritual delights and in doing deeds, with the intent to attain the favour of the blessed God, as David, peace be unto him, said: "I made haste, and delayed not to keep Thy commandments" (Ps. 119:60).

What I have expounded in this treatise should suffice for one who chooses the right way, seeks the truth and finds pleasure in wisdom for its own sake. May God in His mercy lead us to the paths of His service.

AMEN.

^{*}A meaningless mode of worship to a heathen deity.